

ZBOR OBČANOV

Leto: VIII.,
Št. 3 (59)

25. april 1968

CENA: 40 par (40 Sdin)

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA-
BEŽIGRAD

Proračun sprejet

Na zadnji seji je občinska skupščina razpravljala o občinskem proračunu in proračunu mestnega sveta – Nižje takse za potne liste – Še en razpis za šefa odseka za gospodarstvo

Občinska skupščina Bežigrad je na seji 26. mar-

5.000 avtomobilov

Vsak osmi Bežigradčan ima osebni avto. Lani decembra je štela bežigradska občina 40.721 prebivalcev, ki so imeli registriranih 5.033 osebnih avtomobilov. Vseh motornih vozil (osebnih avtomobilov, tovornjakov, motornih koles itd.), prijavljenih za Bežigradom, je okoli 7.000.

Lani so Bežigradčani na novo registrirali 1.197 osebnih avtomobilov.

»Adria aviopromet« spet kvišku

Letalsko podjetje »Adria aviopromet« je dosegla na gospodarskem sodišču prisilno poravnavo z upniki. Dolgove bodo vrnil: v dveh letih in jih upniki ne bodo izterjali s tožbami. Stečaj bodo ukinitili in v podjetju spet uvedli prisilno upravo. Računajo, da bo podjetje v enem letu sposobno za normalno poslovanje.

RAZDELJENI DELOVNIK

Za deljen delovnik smo se odločili zato, da bi delali več in bolje. Da bi bolje gospodarili in več prigosporarili. Modern način poslovanja življenja v svetu pozna takšen delovnik že dalje časa. Če smo hoteli torej v korak s poslovnim svetom – in to brez dvoma hočemo – smo se morali odločiti za novi delovnik.

Kar čez noč to seveda ni mogoče. Ponekod – v gospodarskih organizacijah, ki poslujejo s tujino – je bil za določene službe deljeni delovnik praktično uzakonjen že pred uradnim nastopom novega – deljenega delovnika. Kaj torej hočemo povedati?

Imamo podjetja – delovne organizacije – ki sta jih dinamika časa in dela prisilila, da brez kakršnihkoli pomislekov delajo vsak dan dopolne in popoldne.

Ker pa mi ne bi bili mi, kadar gre za nove »pozitivne pomisleke«, smo deljeni delovnik (oziroma ga poskušamo) razlegniti na vse in na vsakogar, češ: če moram jaz delati popoldan, naj pa še drugi. Takšno gledanje ne, da ni samo koristno, temveč je tudi hudo škodljivo. Zakaj?

Poglejmo kaj se dogaja. V neki pisarni, ki praktično nima nobenega pravega, dnevnega stika s terenom oziroma z ljudmi, sedi ženska in – dela. Dobro, opravlja svojo administrativno dolžnost. Poprej je delala vsakokrat samo dopoldan – od 7. do 14. ure. Danes dela dopoldne in popoldne. Dopoldne zamudi v službo pol ure, popoldne pa še pol... Svoje delo sicer opravi kot poprej. Je pa silno nezadovoljna, ker mora zdaj dvakrat na dan (po nepotrebnem) hoditi v službo.

Za deljen delovnik smo se odločili – tam kjer je to nujno – zato, ker drugače več ne moremo poslovati, da pa ga uvajamo kampanjsko tudi tam, kjer ni nikakršne resnične potrebe, je nesmiselno, če ne celo škodljivo.

Iz bogatih izkušenj pravkar minulega obdobja dobro vemo, da je vsako kampanjsko uveljavljanje novosti rodilo samo nevšečnosti in posledice, ki so se nam otepavale.

Torej, tudi pri prehodu na deljeni delovnik, moramo imeti pred očmi dejansko potrebo. Vedeti moramo, kje ga zares potrebujemo, kje bo koristen, in kje ga (zares) ne potrebujemo. -ne

Slišali smo še precej bolj vedro obvestilo o položaju »Adria aviopromet«, ki je v stečaju. Na koncu je odbornik Ivan Dimnik opozoril skupščino, naj odločno ukrepa glede na dejstvo, da Gramozna jama – eden od spomenikov NOB za Bežigradom – postaja smetišče, kamor

Oživiti tradicije

Letna konferenca ZZB

Člani Zveze borcev bodo morali še več storiti za oživljanje tradicij narodno-osvobodilne borbe, so med drugim sklenili na letni konferenci občinske organizacije Zveze združenj borcev. Organizacija bo še več storila za ureditev socialnih in zdravstvenih razmer borcev. Zahvalili so se občinski skupščini za razumevanje pri reševanju stanovanjskih problemov borcev. Za Bežigradom jih še 26 nima primernih stanovanj in računajo, da jih bodo tudi ti kmalu dobili.

Za predsednika občinskega odbora ZZB Bežigrad so spet izvolili Ivana Kunovarja, člani odbora pa so še Franc Kralj, Danilo Jurca, Jože Simič, Slavko Fratik, Vlasta Brelih, Jože Pehanc, Miloš Pertovt, Anton Dekleva, Iva Rakar, Vika Simčič, Peter Lešnik, Stane Koman, Ignac Možina, Lojze Filipič, Stane Kotnik, Drago Dolinšek, Janez Dobovičnik in Dominik Bizjak. V nadzornem odboru so Mirko Jerman, inž. Lojze Bavdaž in Mirko Frankič.

vozijo odpadke kar s kamioni.

NADALJ. NA STR. 5-6

O delu občinske skupščine berite še na 3. strani

VOLITVE POSLANCA

Dosedanji poslanec organizacijsko-političnega zbora republiške skupščine Janez Vinkler odstopil – Možna kandidata: Zdenko Rotar in Vlado Lenardič

Za Bežigradom bomo izvolili novega poslanca v organizacijsko-politični zbor republiške skupščine. Dosedanji poslanec Janez Vinkler, izvoljen na volitvah 1967. leta, je dal ostavko: ker je zaposlen kot načelnik Uprave javne varnosti v Ljubljani, po novem zakonu o organih za notranje zadeve ne more biti hkrati tudi poslanec.

Volitev poslanca v organizacijsko-politični zbor so posredne: kandidate postavijo volilci v delovnih organizacijah (vsi zaposleni za Bežigradom), poslanca pa izvolijo odborniki občinske skupščine. Za ta zbor torej ni volitev na terenu.

Volitve v občinski skupščini bodo 15. maja. Dolej sta občinska konferenca SZDL in mestni sindikalni svet že opravila evidentiranje možnih kandidatov za poslanca, 15. aprila pa je bil usklajevalni zbor.

Za možne kandidate so na zborih delovnih ljudi predlagali: Zdenka Rotarja, Vlada Lenardiča, Nika Toša in Janeza Zeleznika. Soglasje na kandidaturu sta dala Zdenko Rotar in Vlado Lenardič. Na kandidacijskih zborih, ki bodo ta mesec v vseh bežigradskih delovnih organizacijah, mora vsak od teh dveh kandidatov dobiti eno desetino glasov vseh volivcev. Tako postane dokončni kandidat za volitve, ki bodo 15. maja v občinski skupščini.

Zakaj jih ni bilo?

Razgovor z Metko Peterca, sekretarko izvršnega odbora SZDL Bežigrad

Izvršni odbor občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva je na seji 4. aprila razpravljal o zborih volivcev, ki so bili za Bežigradom v prvi polovici meseca marca.

»Razpravljali smo na osnovi gradiva, ki ga je pripravila mestna konferenca SZDL in poročil krajevnih organizacij SZDL, je dejala sekretarka obč. konference Metka Peterca.

Za Bežigradom se je zborov volivcev udeležilo približno 4% volivcev. Udeležba je sicer še vedno slaba, vendar pa so bili zbori volivcev v večini primerov vsebinsko boljše pripravljene.

»Kako ocenjujete razpravo na zborih volivcev?

»Na zborih ni bilo – kot vsa leta nazaj – kritiziranja, temveč so bili občani zelo

konkretni v razpravi in tudi pri sprejemanju sklepov. Ugotovili smo, da so bili zbori volivcev dobri predvsem tam, kjer je pri pravih sodeloval ves politični aktiv v okviru krajevnih skupnosti. Občani so bili tudi dovolj informirani o najvažnejši točki dnevnega reda – občinskem proračunu. Vsaka družina je dobila časopis »Zbor občanov«, občane so v večini tudi obvestili z osebnimi vabilji za zbor volivcev.

Kritično pa smo ocenili odgovornost do volivcev s strani tistih odbornikov, ki se zborov sploh niso udeležili (na primer v Savskem naselju). Na drugi strani je bil, na primer, zelo uspešen zbor volivcev v krajevni skupnosti »Boris Kidričič«, saj so si odborniki, ki zastopajo posamezne volivne enote, porazdelili med seboj posamezne teme proračuna in so lahko tudi na večino vprašanj odgovorili že na zboru.

Mnogo pripomb je bilo na račun strokovnih služb in občinske uprave, češ, da se ne udležujejo zborov. Ko pa smo povprašali predstavnike občinske skupščine, smo ugotovili, da skoraj ni zahtev s strani organizatorjev zborov volivcev (odborniki, krajevna skupnost, organizacija SZDL na terenu), da bi se predstavniki občinske uprave udeležili zborov volivcev.

Povsod, kjer so to želeli, so ti predstavniki tudi prišli.

»Koga zastopajo občani na zborih volivcev: sebe in tudi tiste, ki jih ni na zborih?

»Tudi izvršni odbor SZDL je postavil vprašanje, ali prisotni občani na zborih volivcev lahko odločajo v imenu občinske skupščine.

NADALJ. NA 2. STR.

Poslanska pisarna

Občinska konferenca SZDL Bežigrad bo organizirala poslansko pisarno. Pobudo za to novo obliko stikov med volivci in njihovimi predstavniki v republiški skupščini, so dali poslanci, izvoljeni za Bežigradom.

Občani naj pismena vprašanja pošiljajo na naslov: Občinska konferenca SZDL Ljubljana – Bežigrad, Parmova 41. Glede važnejših vprašanj bodo poletje organizirali razgovore poslanca s širšim krogom volivcev, na vsa druga vprašanja pa bodo poslanci pisмено odgovorili. V načrtih je tudi, da bi se, na primer pred sprejemom določenega zakona v republiški skupščini, sestali poslanci s predstavniki gospodarskih organizacij in se skupaj dogovorili za pripombe, ki bi jih poslanec poletje posredoval republiški skupščini.

Odgovore poslancev bomo objavili tudi v »Zboru občanov«.

Živahna razprava na mestnem svetu

Mestni svet je na seji 27. marca sprejel finančni načrt mesta Ljubljane. Kot smo že zapisali v zadnji številki »Zbora občanov« znaša proračun mestnega sveta več kot 5 milijard st. dinarjev; ta denar združujejo ljubljanske občine za financiranje skupnih mestnih zadev.

Po živahni razpravi so sprejeli proračun z naslednjimi popravki: 12 milijonov st. din, ki so bili v predlogu proračuna predvideni za nogometni klub »Olimpijca«, bo dobil odbor za telesno kulturo pri mestnem svetu; namenil jih bo za množični šport in rekreacijo, zlasti še za Počitniško zvezo in organizacijo Ljudske tehnike. Iz proračunske rezerve bo dobil živalski vrt 5 milijonov st. din za najnujnejša sanacijska dela, 24 milijonov pa bo šlo za financiranje razširjenih nalog občinskega sodišča in mestnega javnega pravobranstva.

Z letne konference občinskega odbora Zveze združenj borcev

Vi vprašujete mi odgovarjamo

Zmeda s številkami

Spoštovani tovariš urednik,

upam, da niste imeli smole, da bi morali zlasti pozimi iskati kakšno številko na slavni Ulici pohorskega bataljona. Ulica je izredno dolga, pa tudi izredno široka, zlasti takrat, kadar iščete kakšno številko, kajti na pročelju hiš ob glavni ulici ni številke posameznih nizov hiš.

Ob slabem vremenu sploh ne veste kako bi prišli iz hiš do resnične Ulice Pohorskega bataljona; toliko luž in blata. Ko zapade sneg pa je priti iz hiše pravi vsakodnevni podvig. Tudi snežni plugi se izogibajo ulicam Pohorskega bataljona, ker se bojijo okvar zaradi neurejenega terena.

Leta 1966. so začeli urejati dostope do hiš, lani pa del niso nadaljevali.

Prosim vas, da vprašate merodajne:

— ali bodo in kdaj bodo nadaljevali z urejanjem dohodov,

— ali bodo izpopolnili oštevilčenje hiš, da bo manj težav pri iskanju.

S spoštovanjem

M. K.

Ul. Pohorskega bataljona

Na vprašanje, kdaj bodo uredili dohode, so nam na stanovanjskem podjetju Bežigrad odgovorili: v načrtu komunalnih del, ki ga je pripravilo stanovanjsko podjetje, je letos predvidenih 10 milijonov Sdin za ulico Pohorskega bataljona. Računajo, da bo občinska skupščina ta načrt potrdila in bodo torej z deli nadaljevali.

O hišnih številkah pa so nam na odseku za komunale zadeve občinske skupščine povedali, da razmišljajo o boljšem oštevilčenju hiš v Ulici Pohorskega bataljona. Računajo, da bodo te stvari še letos uredili.

Razstava

Pionirji osnovne šole dr. Vita Kraigherja vabijo na razstavo.

I K E B A N E,

ki bo v soboto, 4. maja od 8. do 18. ure in v nedeljo, 5. maja od 8. do 12. ure v mali telovadnici te šole. Razstavo so pionirji pripravili pod vodstvom tovarišice Klare KOS v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger.

ZBOR OBČANOV

glasilo občinske konference SZDL Ljubljana-Bežigrad. Izhaja vsak mesec. Ureja uredniški odbor. Predsednik uredniškega odbora: Joško Pinar. Odgovorni urednik: Janez Snoj. — Cena izvodu: 40 starih dinarjev, letna naročnina 300 starih dinarjev, za delovne organizacije tisoč starih dinarjev. — Tekoči račun pri NB 501-8-319/2 — Rokopise in slike pošiljajte na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41—Tiska OP »Delo«.

Izlet na Pohorje

Vsa društva prijateljev mladine v naši občini, razen Črnuče in Dol, so že imela redne letne občne zборе, na katerih so podala obračun svojega dela. Nekatera društva so sprejela kar lep program in pridno začela z delom, nekateri novi odbori pa se še niso znašli.

Med najbolj aktivnimi je prav gotovo društvo prijateljev mladine v Stožicah. Čeprav udeležba na občnem zboru ni bila številna, je občini zbor kar dobro uspel. Pri izbiri kandidatov za novi odbor so tokrat imeli srečno roko. Izbrali so tovarišice in tovariše, ki so pokazali za delo v DPM veliko veselja in volje.

Novi odbor se je takoj po občnem zboru sestel in sprejel program dela, ki ga sedaj že pridno izvaja in so prvi uspehi že vidni.

Ob novem letu so priredili otrokom prijetno praznovanje noveletne jelke in prisrčen obisk Dedka Mraza; otroke so obdarili s praktičnimi darili, ki so jih v pretežni meri dobili z nabiralno akcijo pri podjetjih.

Utrdili so vez med društvom in šolo oz. pionirskim starešinskim svetom in skupno pripravljajo šolo za staršev. Staršem bodo poslali anketo, s katero bodo ugotovili njihove želje za delo društva.

Odbor pa ima še velike načrte, saj je program dela zelo obširen. Začeli so že s pripravami za slovenski pionirski dan. Zanje nameravajo ob dnevu mladosti organizirati izlet na Pohorje, kjer bi obiskali važna spominska obeležja iz časa NOB in se seznanili z akcijami, ki so jih v teh krajih organizirale partizanske enote. Sedaj še razmišljajo, kje bodo dobili denar za prevoz teh 100 mladincev, vendar menimo, da denar ne bo vzrok, da ne bi mogli urediti svojega načrta.

K. B.

Svetovni dan zdravja

Tudi za Bežigradom so proslavili svetovni dan zdravja. Občinski odbor Rdečega križa je organiziral vrsto predavanj po šolah in v krajevnih skupnostih.

Svetovni dan zdravja, 7. april, je potekal letos pod geslom »Zdravje v svetu jutrišnjega dne«. Hkrati so po vsem svetu proslavili tudi 20.letnico svetovne zdravstvene organizacije.

Za letos so izbrali temo: bolezen srca in ožilja; Jugoslavija za zdaj še ni država, kjer bi bila umrljivost zaradi teh bolezni visoka, v Sloveniji pa se glede obolenosti in umrljivosti že približujemo stanju v razvitih državah.

Za ljubitelje narave

Pod okriljem DPD »Svoboda« Ježica — Stožice smo osnovali sekcijo, kjer se bodo zbirali tisti, ki jih zanima spoznavanje flore in faune, naše pokrajine, vasi in njenih prebivalcev. Sekcija je namenjena predvsem mladim, pionirjem in pionirkam. Učili se bodo spoznavati in ceniti naravne lepote in zgodovinske spomenike. Pohodi v planine bodo med poglavitnimi dejavnostmi te sekcije.

Redno se bomo sestajali v domu »Svoboda«, vsak petek ob 18. uri. Vabimo vse ljubitelje narave, zlasti še tiste, ki so pripravljene svoje strokovno znanje prenašati na mladino.

IVAN DOBOVSEK

Na Črnučah v »Domu Borcev« že od leta 1960. obstoja muzejska zbirka NOV. Zbirka zajema dokumente, fotografije in predmete, značilne za razvoj politične in narodnoosvobodilne miselnosti in aktivnosti ljudstva na področju sedanje krajevske skupnosti Posavje in Črnuče v času pred in med NOV.

Zanimanje za zbirko je majhno, toda stalno in kar je najbolj razveseljivo, nekoliko se povečuje. V času, ko pri nas polagamo posebno pozornost obrambni vzgoji v pogojih partizanskega vojskovanja, postaja muzejska zbirka NOV na Črnučah zanimiva in pomembna tudi kot učni pripomoček za širšo družbeno skupnost. To je narekovalo Zvezi združenj borcev NOV občine Ljubljana-Bežigrad, da je občinski skupščini predlagala ustanovitve Odbora za muzejsko zbirko NOV občine Ljubljana-Bežigrad kot posebno telo pri Svetu za prosveto in telesno kulturo.

Muzejska zbirka je sicer

Pomembna zbirka

Muzej NOB na Črnučah

odprta vsem, toda največji pomen ima za tisto mladino, ki jo družba preko osnovnošolskega sistema vzgaja. Če naj zbirka pripomore k takšni vzgoji, ki je pomembna za sedanjo družbo in bodočnost te države, potem je razumljivo, da je pravo mesto tega odbora prav pri Svetu za prosveto in telesno vzgojo, saj je le-ta za takšno vzgojo odgovoren občinski skupščini oz. družbi. Odbor naj bi torej pomenil trajno obliko vodenja zbirke s tem, da za izvrševanje zaupanih nalog odgovarja občinski skupščini preko Sveta za prosveto in telesno vzgojo.

Da bi zagotovili izvrševanje zaupanih nalog in da bi opravičili ustanovitev odbora, pa je potrebno, da so člani odbora takšni, ki ne dvomijo, da razvijanje tradicij NOV prispeva k pravilni vzgoji mladih. In ker so za pravilno vzgojo mladih odgovorne tudi družbeno politične organizacije, je Zveza združenj borcev NOV občine Ljubljana-Bežigrad predlaga-

la za člane odbora predstavnika komisije za šolstvo pri Svetu za prosveto in telesno vzgojo, ki so vsi istočasno tudi člani ZB z izjemo predstavnika ZMS.

V naši občini je 6 popolnih osnovnih šol z dvema podružnicama. Te šole obiskuje približno 5000 učencev. Iz dosedanjih izkušenj Krajevnega odbora ZB NOV Črnuče, ki je doslej vodil muzejsko zbirko, ni mogoče zahtevati, da bi vse te učence vsako leto pripeljal na ogled zbirke. To tudi ne bi imelo pomena, ker bo zbirka v bistvu vsako leto enaka in zato za večkratni obisk posameznika nezanimiva. Iz podobnih razlogov si odbor ni dal v delovni program niti organizacijo obiskov iz gimnazij in iz strokovnih šol, ki so v naši občini. V teh šolah so dijaki oziroma učenci tudi iz drugih občin in zanje naša, več ali manj lokalna zbirka ne bi bila tako zanimiva. Tisti, ki pa so v teh šolah iz naše občine, pa so si zbirko še ogledali, ko so hodili v osnovno šolo.

Seveda pa v nobenem primeru in nobenemu ne bodo vrata zbirke zaprta. Obisk komurkoli bo zagotovljen na ta način, da bo objavljeno, katere dneve in katere ure bo zbirka odprta. Na ta način bo omogočen obisk tudi vsem drugim skupinam in slučajnim obiskovalcem, vse do izletnikov in turistov.

Delovni program odbora predvideva, da je treba za muzejsko zbirko najbolj zainteresirati tisti razred osnovnih šol, v katerem se začne resneje proučevati zgodovina NOB. To pa so III. razredi. Učenci teh razredov so že sposobni resneje razmišljati o vzrokih in pomenu NOV in zato jim bo tudi ogled razstavljenih predmetov in dokumentov daljša ostal v spominu.

Odbor pa si je zadal nalogo privabiti na ogled zbirke tudi učence I. razredov osnovnih šol. Ti otroci naj bi le izvedeli, da imamo v občini muzejsko zbirko o revolucionarnih in partizanih, kje je ta zbirka, da vidijo kakšna je in da zvedo kdaj in zakaj si jo bodo še enkrat ogledali. Takšen obisk učencev I. razredov se bo lahko koristno povezal s šolskim izletom v naravo.

Na osnovi izkušenj si je odbor zadal tudi nalogo, da bo zagotovil kvalitetno tolmačenje razstavljenih predmetov in dokumentov. Vodič oziroma tolmač bo vsaki skupini obiskovalcev najprej povedal kratak uvod, ki bo v živih besedah povezal vzroke, posledice in dogodke v obdobju, katerega zbirka zajema. Te uvodne besede bodo morale biti takšne, da bodo mlade razigrane obiskovalce zresni-

le in pripravile na ogled zbirke. Seveda se bo moral uvod za obiskovalce I. razredov in obiskovalce III. razredov razlikovati po teži vsebine.

Tudi muzejska zbirka sama potrebuje preureditev. Zbirka je namreč le v eni sobi, predmeti, fotografije in drugi dokumenti pa so časovno pomešani. Odbor si je zadal nalogo, da bo z dokumenti in fotografijami, ki so še v arhivu, razširil zbirko v še dve sobi, kateri si je lani priborila Krajevna organizacija ZB NOV Črnuče. Pred tem bo naročil strokovno izdelano scenarij za novo ureditev zbirke, ki pa bo moral biti tak, da bo zbirka imela dva dela. V enem delu bo prikazano predvojno delavsko gibanje, v drugem delu pa ljudska revolucija naša. Seveda bosta oba dela imela predvsem lokalno obeležje, največ občinsko. Za vsa ta program je ZB NOV občine Ljubljana-Bežigrad predlagal, da se v občinskem proračunu predvidi le dobrih milijon st. dinarjev.

Ta majhen znesek za vsekako koristno, dobro zamišljeno in dobro utemeljeno delo, je poleg izjav nekaterih oseb, da je lokalna muzejska zbirka v naši občini nepotrebna, ker imamo v Ljubljani Muzej NOB, dvakrat povzročil dolgo razpravo na seji Sveta za prosveto in telesno vzgojo.

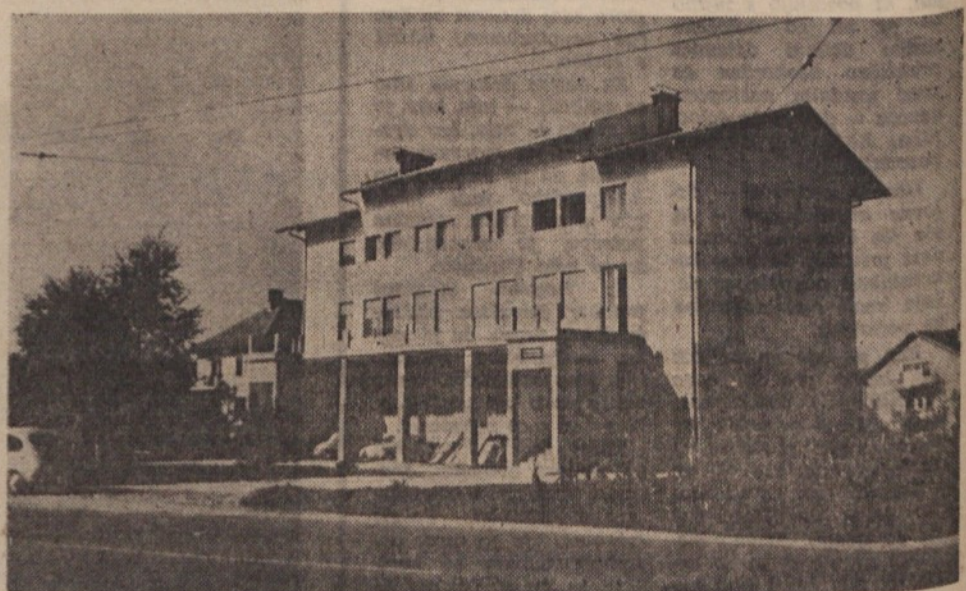
Veliki večini članov ZB, oziroma organizacij ZB NOV v naši občini je bila takšna razprava nerazumljiva. Dejstvo je namreč, da se je predlog o ustanovitvi odbora za muzejsko zbirko občine Bežigrad na Črnučah, kljub dobri obrazložitvi delovnega programa in finančnega načrta, komaj prebil do glasovanja, na katerem pa je končno — resnici na ljubo rečeno — dobil vse glasove.

STANE KOMAN

Program po željah članov

Kako vključiti mladino v kulturno prosvetna društva in kako ji zagotoviti primerno strokovno vodstvo, je bila ena poglavitnih točk dnevnega reda na delovni konferenci občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij Bežigrad. Mladino lahko pridobimo za delo v naših društvih, so poudarili, moramo pa ji preskrbeti ljudi, ki jo uspešno vodijo, sicer se naglo razide.

Društva morajo priskrbeti željam članstva, so dejali: po njih morajo narediti načrte za svoje delo. Zavzeli so se tudi za večje sodelovanje z delovnimi kolektivi.

Delo Občinske Skupščine

Denar za razvoj otroškega varstva

Za temeljno izobraževalno skupnostjo bomo zdaj dobili tudi temeljno skupnost otroškega varstva. Po zakonu, ki ga je republiška skupščina sprejela lani decembra, morajo v občini obstajati posebni družbeni mehanizmi za izvrševanje nalog otroškega varstva. V Ljubljani bodo ustanovili enotno temeljno skupnost otroškega varstva za območje vsega mesta, njene naloge in pristojnosti pa bo opravljala temeljna izobraževalna skupnost. Ta sklep je brez razprave potrdila tudi bežigrajska občinska skupščina na zadnji seji.

Z zakonom so prvokrat določili tudi stalne vire financiranja za razvoj otroškega varstva: za to dejavnost bo šlo 1,8 % od osebnih dohodkov zaposlenih in 1,6 % od čistega mesečnega zneska pokojnin (te prispevke že obračunavajo od novega leta naprej), določeni pa so še nekateri manjši viri. Od dekarja, zbranega po stopnji 1,8 % in 1,6 % gre 90 % za otroški dodatek, 8 % pa temeljni skupnosti otroškega varstva (za našo občino zneso to 80 milijonov S din). Ta denar je namenjen izključno za razširitev zmogljivosti otroškega varstva (za nove gradnje in za večje adaptacije obstoječih objektov). Temeljna skupnost otroškega varstva bo pripravila enoten program za razvoj otroškega varstva v Ljubljani. O tem programu bodo razpravljale vse ljubljanske občinske skupščine.

Za Bežigradom je zdaj 5 vrtcev, kjer skrbijo za 812 predšolskih otrok, v šolskem varstvu pa je še 770 šolarjev. Vzgojno varstvenih ustanovah je tedaj vključenih 17 % bežigrajskih otrok do 15. leta starosti. Mnogo staršev bi se rado oddalo otroke v vrtec, toda za vse zdaj še ni prostora.

Priloge k statutom

Komisija za pregled statutom delovnih organizacij je na zadnji seji predložila občinski skupščini v obravnavo priloge k statutom delovnih organizacij »Didactas«, »Termika« in »Dopisna delavska univerza«.

Za statut »Didactas« menijo, da je preveč splošen za organizacijo, ki ima le majhno število zaposlenih. Statut »Termika« je dobro izdelan, statut »Dopisne delavske univerze« pa je povprečen.

Občinska skupščina je priloge k statutom sprejela brez razprave.

Preimenovanje ali združitev

Občinska skupščina je obravnavala tudi predlog o preimenovanju vrtca Stožice v vzgojno varstveno ustanovo »Cicibana«. Tako je sicer pisalo v gradivu, ki so ga dobili odborniki za sejo, v bistvu pa gre za združitev starega vrtca »Stožice« in novega, ki so ga zgradili v Soseski 6.

»Ali bodo zaradi preimenovanja nastali kakšni stroški,« je nekoli-ko zajedljivo vprašal Ivo Sever, mistec, na prepleškanje tabel in podobno, ko je opozoril na nepravilno vsebino odločbe o preimenovanju vrtca. Dobil je pojasnilo, da bodo odločbo popravili in se torej vrtec Stožice pripoji k vrtcu »Cicibana«.

NAROČITE ZBOR OBČANOV!

25. april 1968

Prisilna uprava v podjetju »Dekorles«

V podjetju za izdelovanje lesne galanterije »Dekorles« bodo uvedli prisilno upravo. Tako je na zadnji seji sklenila občinska skupščina in za prisilnega upravitelja imenovala Borisa Sadlerja.

»Dekorles« zaposluje le 6 ljudi. Preteklo poslovno leto so zaključili z 1.700.000 Sdin izgube. Opustili so proizvodnjo lesenih predmetov in se ukvarjajo le s slikanjem in dodelavo kupljenih lesenih izdelkov, to je turističnih spominkov. Podjetje ima velike zaloge. Za pokritje izgube je izčrpalo vse svoje finančne vire, letošnja izguba pa bi podjetje privedla v stečaj. Lani so dobili tudi 4 milijone Sdin posojila od občinskega sklada skupnih rezerv, vendar tudi to ni pomagalo.

Disciplinsko sodišče

Občinska skupščina je pooblastila disciplinsko sodišče pri občini Ljubljana-Center, da kot drugostopno disciplinsko sodišče odloča o pritožbah proti sodbam prvostopnega sodišča, ki bi jih morebiti le-ta izrekel delavcem postaje milice za Bežigradom. Tako ne bo treba ustanovljati samostojnega višjega občinskega sodišča za delavce bežigrajske postaje milice.

Oproščeni tudi samski domovi

Samski domovi, namenjeni izključno delavcem podjetja, ki je lastnik samskega doma, ne bodo plačevali obresti od poslovnega sklada. Delavsko uslužbenske restavracije, obrati družbene prehrane in menze so bili te obveznosti oproščeni že doslej, s sprejetim odlokom, ki ga je na zadnji seji sprejela občinska skupščina, pa to velja tudi za samske domove.

SKLAD SKUPNIH REZERV

Posojilo mlekarjam

Občinska skupščina je sprejela odlok o določitvi prispevka, ki ga plačujejo gospodarske organizacije v skupne rezerve gospodarskih organizacij v občini Ljubljana-Bežigrad. Republiška skupščina je že sprejela zakon o tem prispevku.

V občinski sklad skupnih rezerv plačujejo gospodarske organizacije 2 odst. od dohodka, ki ga dosežejo; od tega dohodka se odštejejo plače s prispevki, pa še prispevki, ki jih morajo plačati od dohodka ter znesek, ki ga morajo vložiti v svoj rezervni sklad, od tako zmanjšane vsote pa gre 2 odst. v občinski sklad skupnih rezerv gospodarskih organizacij.

Ivo Sever je pripomnil, da je odlok nerazumljiv in da bi ga morali »prevesti« v slovensščino. Janez Hieng je pojasnil, da so besedilo občinske odloka prevzeli po republiškem zakonu, kjer je besedilo ravno tako nerazumljivo.

V skladu skupnih rezerv gospodarskih organizacij za Bežigradom bo letos na voljo 372 milijonov starih dinarjev. Upravni odbor sklada je denar razdelil takole: »Ljubljanske mlekarne« bodo dobile 50 milijonov Sdin posojila (za novo opremo za sladoletdarno in za dokončno modernizacijo polnilnice mleka in jogurta), vendar pod pogojem, da bo tudi mestni svet prispeval 200 milijonov Sdin. To se pravi, da naj bi za »Ljubljanske mlekarne« kot podjetje, pomembno za vso Ljubljano, prispevale tudi druge ljubljanske občine, podobno kot je tudi bežigrajska občina prispevala za sanacijo »Agrokombinata Emona«, »Agrokombinata Barje, in »Trgohlada«.

»Modna oblačila« bodo dobila 50 milijonov Sdin posojila za strojno opremo,

Za podaljšanje veljavnosti potnega lista bodo Ljubljanci odslej odšteli po 6.500 S din in ne 15.000 S din, kot je bilo v veljavi od 1. januarja letos po zakonu, ki ga je sprejela zvezna skupščina. Poprej je podaljšanje veljavnosti potnega lista stalo 1.500 S din. Zakon o povišanju te tarife kar za 1.000 % je že v zvezni skupščini lani

Novi delovni čas

Od prvega marca naprej dela občinska uprava po novem: od ponedeljka do četrtega od 8.30 do 17. ure, v petkih do 16.30 ure, v soboto pa je prosto. Uradne ure so v ponedeljkih in petkih od 9. do 12. ure, v sredah pa od 9. do 12. ure in od 13. do 16. ure (vloženje strank sprejemajo vsak delovnik ves delovni čas). Občinska skupščina je zdaj sprejela odlok o novem delovnem času, ki velja tudi za Zavod za socialno delo in za druge organizacije, ki imajo javni pomen.

»Kako se obnese, ko že delate po novem?« je vprašal STANE MANCINI, ko je skupščina obravnavala omenjeni odlok.

»Boste že poizkusili tudi vi,« je v smehu odgovoril župan KAREL KUSAR.

»Družbena prehrana Bežigrad« pa 25 milijonov Sdin posojila za obnovo kuhinje. »Ljubljanske mlekarne« bodo dobile še 100 milijonov Sdin posojila za obratna sredstva za dobo treh mesecev pod pogojem, da denar vrnejo tudi prej, če bo tako zahteval upravni odbor sklada. Pod enakimi pogoji bo dobila tudi »Kleparsko instalaterska delavnica« 5 milijonov starih dinarjev posojila.

O prošnji gostinskega podjetja »Bežigrad« za posojilo, ki bi ga uporabili za gradnjo bazena v rekreacijskem centru na Ježici, niso sklepali, ker gostinsko podjetje potrebuje ta denar šele jeseni. Odklonili pa so prošnjo za posojilo, ki jo je poslala obrtno nabavno-prodajna druga »Plamas«. Le-ta združuje obrtnike, ki izdelujejo izdelke iz plastičnih mas. Menili so, da je proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas visoko akumulativna, izrazito proizvodna obrt. V skladu s sklepi občinske skupščine o obrtništvu ne kaže, da bi z družbenim denarjem podpirali to proizvodno obrt, pač pa naj tudi obrtniki vložijo svoj denar v zadrugo, je menil upravni odbor sklada in svet za gospodarstvo občinske skupščine.

Lani je upravni odbor sklada skupnih rezerv odobril naslednja posojila: 63 milijonov Sdin za sanacijo oziroma pokrivanje minimalnih osebnih dohodkov (v celoti za tovarno TOPS), 52 milijonov Sdin za obratna sredstva (4 milijone Sdin »Dekorles«, 8 milijonov Sdin novo ustanovljenemu servisu za popravilo pisarniških strojev, ki je izšel iz nekdanje servisne delavnice TOPS, ter 40 milijonov Sdin tovarni »Elmas«) ter 164 milijonov Sdin za investicije v osnovna sredstva (»Ljubljanske mlekarne« 79 milijonov Sdin in »Tuba« 85 milijonov Sdin).

Razprava na seji občinske skupščine

Potni listi – ceneje

decembra doživel hude kritike, upravičeno pa so negodovali tudi občani. Zvezni zakon je določil najvišji znesek, vendar pa lahko občine sprejmejo nižjo tarifo, ker je to njihov dohodek; te možnosti so se poslužile ljubljanske občine.

Nov potni list bo veljal v Ljubljani 2.500 S din (enaka je zvezna tarifa in enak znesek je bilo treba odšteti že prej), viza za več potovanj v tujino pa velja zdaj 2.000 S din (zvezna tarifa 5.000 S din, prej 1.000 S din).

»Lahko bi bilo še ceneje«, je menil Stane Mancini, ko

je občinska skupščina sprejela odlok o nižjih taksah za potne liste.

Inž. Vinka Brežnika je zanimalo, če bo tarifo znižala tudi zvezna skupščina, da bi bila enaka za vso državo, opozoril pa je še, da so takse za potne liste občutno znižali tudi v Italiji in na Madžarskem.

»Zvezna skupščina ne namerava kmalu sprejeti kakšnega akta o tem, je takoj odgovoril inž. Miha Košak, ki je tudi zvezni poslanec. Občine imajo vsi pravico, določiti nižjo tarifo. Ljubljana in Kranj sta to storila

prva; v Ljubljani je znižanje za vse mesto.«

Anton Rems je vprašal, kakšne bodo finančne posledice teh sprememb. Predsednik sveta za finance Ivo Sever je odgovoril, da v občinskem proračunu predvidevajo 3,3 milijona S dinarjev dohodkov od vseh upravnih taks. Če bo teh dohodkov za polovico manj, ne bomo šli na boben, je poudaril, ker pri 1,8 milijarde S din proračunskih dohodkov milijon dinarjev ni pomemben dohodek, čeprav tudi te vsote ni za podcenjevati; občinski proračun pa ne more prizadeti.

Inž. Miha Košak je še pripomnil, da mestni svet lahko pripravi finančne podatke, o dohodkih od izdaje potnih listov, glede na to, da so državljani januarja in februarja letos dvignili precej manj potnih listov kot prejšnja leta.

Šef za gospodarstvo

Na koncu zadnje seje je imela občinska skupščina pred seboj še poročilo komisije za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja. Komisija je predlagala, da bi imenovali novega šefa odseka za gospodarstvo občinske uprave. Ko smo že poročali sta se na prvi razpis za to delovno mesto javila dva kandidata, ki pa nista ustrezala pogojem, določenim v razpisu. Na ponovni razpis se ni javil nihče, na tretji razpis pa svet dva nova kandidata. Za enega od teh komisija meni, da ne izpolnjuje pogojev, ker nima zahtevne izobrazbe, za drugega pa so menili, naj bi ga imenovali za šefa odseka za gospodarstvo, četudi docela ne ustreza razpisanim pogojem.

»Razpis ponovimo še enkrat,« je dejal Ivo Sever in menil, da je bila komisija precej širokogrudna pri izbiri zadnjega kandidata, zato bi veljalo še enkrat poizkusiti.

Dušan Medved je pripomnil, naj bi komisija razmislila tudi o kvalitetah doseganega šefa odseka za gospodarstvo, ki morda bolj ustreza za to delovno mesto kot pa novo predloženi kandidat.

Občinska skupščina je potlej z dvema glasovoma proti in s 5 vzdržanimi glasovi sprejela sklep, da še enkrat ponovijo razpis.

Preselitev uprave

Odsek za splošne zadeve, odsek za družbene službe in odsek za gospodarstvo občinske uprave so se preselili iz Parmove 41 v Parmovo 33, I. hodnik desno. Tam so že od prej predsednik, podpredsednik in tajnik občinske skupščine ter odsek za proračun in premoženjske zadeve. Na Parmovi 41 pa so še ostali: glavna pisarna in vložišče, odsek za dohodke ter odsek za komunalne in gradbene zadeve.

Naslov:

Parmova 33

● **Predsednik** (soba 10, tel. 314-653), **podpredsednik** (soba 12, tel. začasno 312-994, v kratkem pa bodo spreminjali ia 315-494), **tajnik** (soba 16, tel. 312-032).

● **Odsek za proračun in premoženjske zadeve**
Proračun, blagajna, premoženjsko-pravne zadeve, zemljiško-pravne zadeve (sobe 1 do 6, tel. začasno 312-990 in 312-991, potlej pa bo 315-390 in 315-392).

● **Odsek za splošne zadeve**
Sobe 20 do 22, tel. 312-965 in 313-631.

● **Odsek za družbene službe**
Referent za prosveto in kulturo (soba 17, telefon 313-650 in 310-230), **ref. za delovna razmerja in ref. za kadrovske zadeve** (soba 21, tel. 313-650 in 310-230), **ref. za zdravstvo in socialno varstvo** (soba 23, tel. začasno 312-992, potlej 315-271), **ref. za zadeve borcev** (soba 25, tel., začasno 312-992, potlej 315-271), **ref. za invalidske zadeve** (soba 24, tel. 312-965 in 313-631).

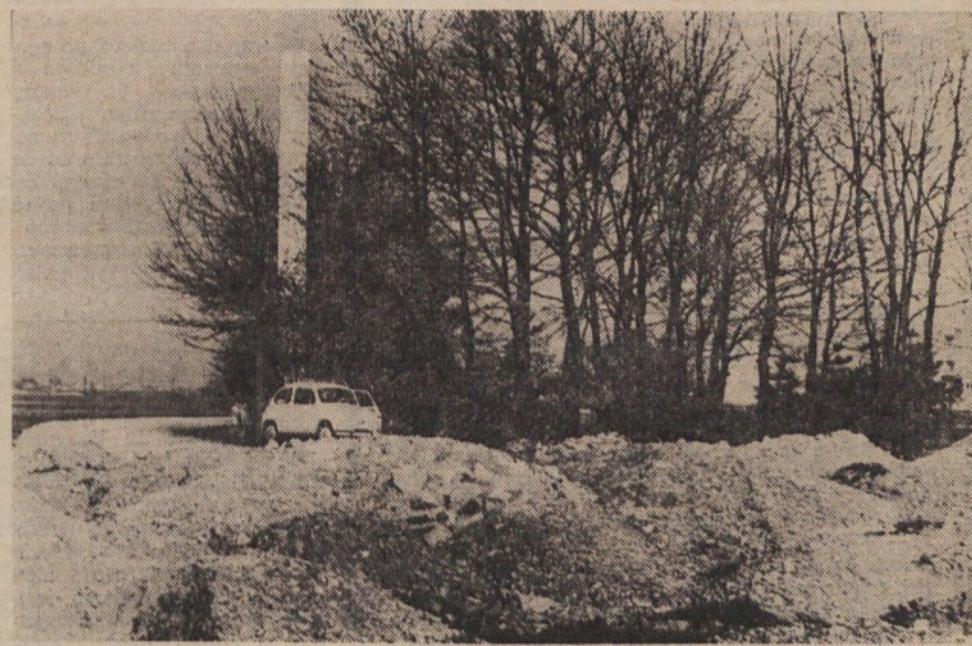
● **Odsek za gospodarstvo**
Statistika, kmetijstvo, obrt, trgovina in gostinstvo (sobe 3 do 9, tel. začasno 312-995, potlej 315-495).

Parmova 41

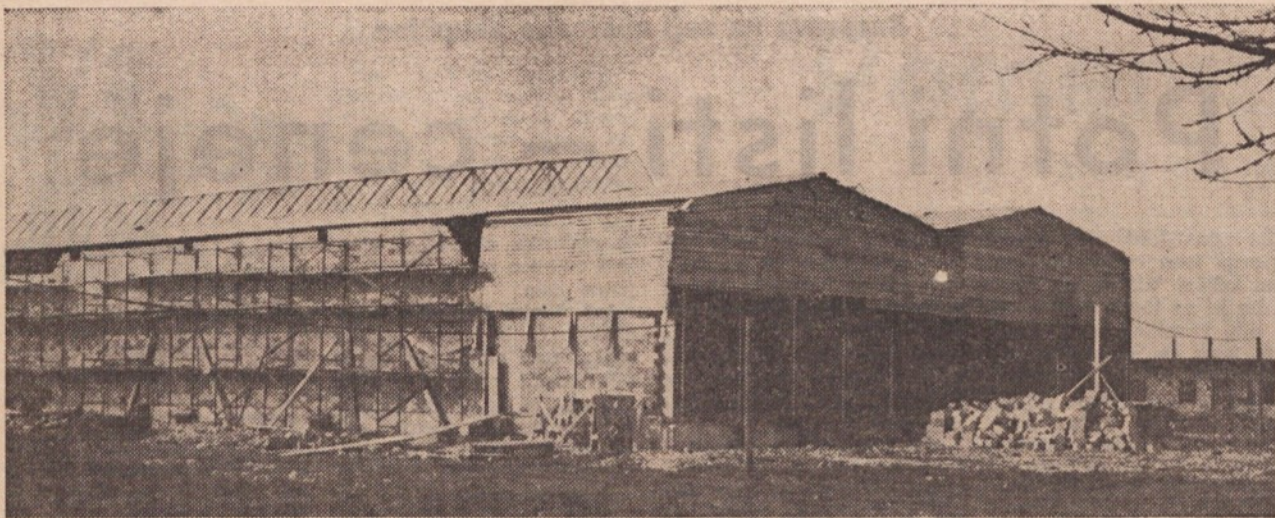
● **Glavna pisarna** (vložišče) in **informacije** (soba 2, tel. 312-512).

● **Odsek za dohodke**
Odmera prispevka od osebnega dohodka, hišnina, takse (sobe 7 do 11, tel. 312-998 in 312-988), **odmera prispevka od obrti** (soba 12, tel. 310-973), **odmera prispevka za uporabo mestnega zemljišča** (soba 13, tel. 310-973).

● **Odsek za komunalne in gradbene zadeve**
(II. nadstropje levo)
Urbanizem, gradbene zadeve, investicije (sobe 38 do 44, tel. 317-000 in 312-323), **komunalne zadeve** (soba 45, tel. 314-908).

SMETI PRI OBELISKU — Na zadnji seji občinske skupščine je odbornik Ivan Dimnik odločno zahteval, da skupščina ukrepa zoper tiste prevoznike, ki odlagajo smeti že prav pri obelisku v Gramozni jami. Okolica tega spomenika iz NOB je zares postala pravo smetišče

NOVA INDUSTRIJSKA HALA — Gradbeno podjetje »Bežigrad« gradi v Stožicah, blizu kamniške proge, veliko industrijsko halo, ki bo imela površino 2.000 kv. metrov. Del prostorov že uporablja tovarna »Rog«; kaže, da bodo sem preselili tudi svoje proizvodne obrate.

Za stanovanje gre

V »Energoinvestu« eni odplačujejo posojila, drugi ne...

»Kolektiv črnuške tovarne transformatorjev »Energoinvest« je razburila novica: »Nekateri izmed nas, ki že imajo stanovanja, podjetju ne odplačujejo posojila, drugi, ki stanovanja še nimajo, pa že plačujejo (namensko varčevanje za stanovanje).« Zakaž?

»Gre za dvoje vrst posojil,« pravijo pristojni. Nekateri člani kolektiva so dobili namensko posojilo za stanova-

nje 1963. leta, nekateri pa la- ni. Tu je bistvena razlika. »Zakaž prvi posojila ne vračajo, drugi pa?« se je gla- silo naslednje vprašanje. »Triinšestdesetega leta so bili drugačni pogoji, drugačni instrumenti. Po pravilniku centrale podjetja v Sarajevu ni bilo mogoče delavcem da- jati namenskega posojila za gradnjo individualnih stano- vanj... To pa se je lani spre- menilo.

Kljub temu pa je podjetje svojim delavcem posojila da- lo, toda mimo sarajevskega pravilnika. Razdelili so okrog 34 milijonov S din, ki so jih pri centrali vknjižili kot stano- vanja, last podjetja. To so menda naredili zaradi tega, da se je do stanovanj — čez stanovanjsko podjetje po si- stemu varčevanja 50:50 — do- kopalo 16 namesto 6 članov kolektiva. V prvem primeru bi podjetje s polno lastno udeležbo lahko kupilo največ 6 stanovanj.

Minilo pa je 30 mesecev, ne da bi srečni posojiljemalci podjetju vrnili dinar. Zaradi poprej veljavnih »inštrumen- tov in mehanizmov« odplače- vanje menda ni bilo mogoče.

Če so našli možnost, da so obšli predpise podjetja, bi lahko tudi našli možnost za odplačevanje posojila. (Inter- no odplačevanje — namen- sko za gradnjo novih stano- vanj — za delavce, ki stano- vanj še nimajo).

Tako bi bilo morda še naj- bolj pošteno. Zagotovilo, da bodo zdaj, ko je z ozirom na »inštrumente in mehanizme« mogoče stvari urediti, vsi za- čeli vračati posojila, ne more biti zadovoljivo.

»In, če vsa stvar še ne bi prišla na dan?« se sprašuje- jo prizadeti. »Kaj bi bilo po- tem? Kako bi uredili odpla- čevanje starih posojil. Del kolektiva, ki še nima stanovanj, je brez dvoma pri- zadet. Ne gre zolj za »fvošar- rijo«, ki si jo nekateri med- sebojno očitajo, temveč za precej več. Gre za poštenost, za enakopravnost vseh čla- nov delovnega kolektiva. Za- to ni vseeno, da bodo neka- teri odplačali posojilo v 53 letih, drugi pa v petdesetih.

Sicer pa bo o stanovanjski aferi v »Energoinvestu« spre- govornil tudi delavski svet in družbeno politične organiza- cije.

Skoraj dva meseca po zgo- raj opisanem dogodkih v »Energoinvestu« še zmeraj ni nič novega. Član kolekti- va, ki je prvi opozoril na ne- pravilnosti okrog kreditov za stanovanja, bi bil skoraj ka- znovan. Kljub vsemu pa se zdi, da bodo svoj stanovanj- ski vozil v »Energoinvestu« le razvojljali še pred polet- jem. —ne

Sejem Alpe-Adria

Na Gospodarskem razstavi- šču bo od 11. do 19. maja VII. mednarodni sejem Alpe-Adria. Razstavljalci iz obme- jnih pokrajin Avstrije in Itali- je ter iz Slovenije in Hrvat- ske bodo pokazali predvsem blago široke potrošnje med drugim pralne stroje za peri- lo in posodo, opremo kopal- nic in kuhinj, majhne kme- tijske stroje itd). Ugotavlja- jo, da se po vsakem sejmu Alpe — Adria poveča izbira teh predmetov v naših trgo- vinah.

Industrijski tir ob kamniški progi

Od »Litostroja« mimo nove plinarne do kamniške želez- nice gradijo nov industrijski tir. Tovarna v Šiški je ime- la do zdaj priključek na go- renjsko železnico. Po moder- nizaciji te proge pa morajo priključek odstraniti, da kretnica ne bi omejevala hit- rosti vlakov. Za novi indu- strijski tir se poleg plinarne zanimajo še nekatera druga podjetja. Računajo, da bo priključek zgrajen do julija meseca letos.

»Dvigalotehna« za Bežigradom

Podjetje za montažo dvigal in transportnih naprav »Dvi- galotehna« se je preselilo za Bežigrad. Nove poslovne pro- store imajo v spodnjih pro- storih stolpnice na vogalu Parmove in Smoletove ulice. Tam imajo tudi svoj projek- tivni biro.

DINOS: Mehanična delavnica za odpad?

Najmanjša obračunska eno- ta pri podjetju »Dinos« je mehanična delavnica v Ljub- ljani, v kateri so zaposleni 4 delavci in en vajenec. Delav- ski svet podjetja je februar- ja sklenil, da spričo pomanj- kanja dela ukine mehanično delavnico, in sicer s 1. mar- cem 1968.

Mehanična delavnica v podjetju »Dinos« še zmeraj dela. Zaposleni se sprašuje- jo, kdaj bodo dobili odpoved, oziroma kam bodo premešče- ni. To so: dva ključavničar- ja, en pomožni delavec in mehanik ter vajenec. Kakor vedo povedati je bila delav- nica vseskozi zelo rentabilna, vse dokler niso prišli lanski zadnji meseci. Osební dohod- ki so se skrčili na okrog 90 do 100.000 S din mesečno, čeprav je delavnica morala vsak mesec ustvariti po mili- jon dvesto tisoč S din. Vsake 3 mesece so poprej dobili celo presežek. Kar na lepem pa je kljub enakemu obsegu dela postala delavnica nerentabil- na. Prišlo je do predloga, da bi jo ukinitili. Prišlo je do spora in ponovne ugotovit- ve, da je delavnica rentabil- na. Sklep o ukinitvi meha- nične delavnice je bil spre- jet, delavnica pa še kar dela. V njej zaposleni delavci pa ne vedo, do kdaj bodo dela- li... Nihče jih tudi ne spra- šuje, kdaj pridejo na delo, kako delajo itd. S tem stan- njem, prav tako pa z zaslu- žki, nikakor ne morejo biti zadovoljni. Smatrajo, da je čas, da jim nekdo razgrne čiste račune: ali bodo še de- lali ali ne več. Pa tudi zaslu- žki jih zanimajo.

»Naj nam povedo ali nas bodo odpustili ali premestili, da se bomo vedeli ravnati, sicer nismo ne pičič ne miš!« menijo zaposleni

PISMO SVETA ZA GOSPODARSTVO

Obrtništvo

»Svet za gospodarstvo skupščine občine Ljubla- na-Bežigrad je na svoji seji 21. marca 1968 razprav- ljal tudi o položaju zasebnega obrtništva po sprejet- ju Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o prispevkih in davkih občanov.

Posebno pozornost je posvetil 27. členu ome- njenega zakona, predvsem z vidika nadaljnjega raz- voja uslužnostne obrti in dela občinskih uprav za dohodke.

S tem členom je namreč določeno, da morajo vsi obrtniki, ki dosežejo več kot 1.500.000 starih din dohodka voditi poslovne knjige. Ta obveznost zaje- ma ob striktnem izvajanju predpisa praktično vse obrtnike, razen nekaj redkih izjem uslužnostne dejavnosti. Pri praktičnem delu pa bi po dosedanjih izkušnjah bilo treba odstopati od striktnega izvajanja predpisa, ker kaže praksa, da je za nekatere obrtnike nelogično in neživiljsko ter tudi brez pravega efekta vodenje poslovnih knjig. Čim pa bi morali od nekega predpisa odstopati, bi ta takoj izgubil svojo pravo veljavo ter jo izgubil še na- prej, ker bi se to prvo odstopanje nenehno širilo.

Zato je svet mnenja, da je cenzus, kot ga določa omenjeni člen, prenizek, saj dosega komaj višino povprečnega osebnega dohodka v SRS v letu 1967.

Povprečni osebni dohodek v SRS je znašal v letu 1967 okrog 91.000 starih din, kar znese letno 1.092.000 st. din. Pri letnem dohodku 1.500.000 st. din ostane obrtniku pri povprečni obdavčitvi po stopnji 30 odst. kot njegov osebni dohodek 1.050.000 st. din, kar je identično s povprečnim osebnim dohodkom v repu- bliki. Tak osebni dohodek pa je za obrtnika, ka- terega delovni dan traja več kot osem ur in za katerega se prav v uslužnostni obrti zahteva kvali- fikacija, brez dvoma prenizek in nerealen. Vsaka proizvodna obrt, pa četudi se opravlja v manjšem obsegu, je nedvomno akumulativnejša od 1.500.000 starih din letno, sicer za obrtnika niti ni več inte- resantna. Kot sposoben proizvajalec — in to kot obrtnik mora biti, če hoče uspevati — bi imel v družbenem sektorju za osemurno delo večje oseb- ne dohodke. Zatorej nizek cenzus zadeva predvsem uslužnostno obrt in to tisto, ki jo opravlja obrtnik sam direktno za potrošnika. Kot primer navajamo, da padejo na obveznost vodenja poslovnih knjig v naši občini obrtniki kot n. pr., avtomehanik, ki dela sam, čevljar, ki se bavi izključno s popravili, nadalje tudi obrtniki proizvodne obrti, ki so starejši — nad 60 let, avtotaksiji in podobni.

Nastaja tudi vprašanje ali je vodenje poslovnih knjig res edini, predvsem pa prvi instrumentarij, ki naj prepreči utajo davkov in prekomerno bogatenje posameznikov. Smatramo, da bi bilo treba prve- stveno rešiti vprašanje ugotavljanja realnega pro- meta posameznega obrtnika, ker je ta osnovni ele- ment za vse nadaljnje ocene. Edina trenutno obsto- ječa kontrola je promet po žiro računih, preko ka- terih bi se moral odvijati ves promet, ki ga ima obrtnik v družbenim sektorjem. Ob točnem izvajanju tega predpisa, bi uprave za dohodke imele zadosten pregled nad prometom posameznega obrtnika, ker bi lahko iz prometa, ki ga ima z družbenim sek- torjem ocenjevale tudi promet s privatnim sektor- jem. Na ta način bi bilo mogoče ugotoviti realen promet vsaj z 90-odstotno natančnostjo. Praksa pa nam žal kaže drugače. Da bi se obrtniki izognili tej kontroli, odpirajo žiro račune — zasebne, ne obrtniške, pri raznih bankah oz. njihovih ekspozitu- rah, bodisi v Ljubljani sami ali pa tudi zunaj nje. Dogaja se tudi, da odpre žiro račun žena obrtnika. Delovne organizacije, s katerimi ti obrtniki posluje- jo, pa ne posvečajo dovolj pozornosti temu, da obrtnik menja številko žiro računa, da menja celo banko. Enostavno nakazujejo pač na žiro račun, ka- terega jim obrtnik navede, pa čeprav je ta tekom leta večkrat različen.

Mogoče so taki primeri le izjemni, mogoče pa so splošno ustaljena praksa. Znani so konkretni primeri takih izigravanj predpisov, njihov obseg pa je neugotovljiv, ker n. pr. Kreditna banka in hra- nišnica nima centralne evidence žiro računov, kje šele, da bi tako evidenco imeli za Slovenijo, čeprav imamo po drugi strani evidenco vseh žiro računov družbenega sektorja.

Pri današnjih davčnih stopnjah, ki so realne in primerne, davčnemu organu ni več treba odstopati od pravičnega obdavčenja, zato je čim točnejša ugo- tovitvev prometa in dohodka še toliko nujnejša.

Svet za gospodarstvo je mnenja, da je vodenje poslovnih knjig v zasebni obrti nujno, vendar s pri- mernim cenzusom, ki bi izločil iz te obveznosti vse manjše obrtnike, za katere naj bi še vnaprej vel- jala možnost pavšaliranja družbenih dajatev. Isto- časno pa ugotavlja svet, da bo vodenje poslovnih knjig imelo svoj pravi efekt le v slučaju, da bo dana možnost kontrole nad prometom zasebne obrti preko žiro računov.

Izhajajoč iz vseh prednjih ugotovitev je svet za gospodarstvo sprejel sklep, da predlaga sledeče spre- membe:

— 27. člen zakona o prispevkih in davkih obča- nov naj se spremeni tako, da morajo voditi po- slovne knjige tisti zavezanci prispevka od obrtnih dejavnosti, ki se jim odmerja prispevek po dejavn- skem osebnem dohodku, če so v preteklem letu imeli več kot 3 milijone starih din celotnega dohod- ka po odbitku stroškov, ki so bili zanj potrebni.

— Poslovne banke morajo zagotoviti zadostno kontrolo, ki bo onemogočala odpiranje več žiro ra- čunov.

— Žiro računi zasebnih obrtnikov naj imajo ka- rakteristično oznako, ki bo nedvoumno določala, da je to račun obrtnika, delovne organizacije pa naj bodo kazensko odgovorne, da plačila računov obrt- nikov nakazujejo samo na te račune.

PISMO SVETA ZA GOSPODARSTVO

KLIRING

Svet za gospodarstvo bežigradske občinske skup- ščine je poslal posebno pismo republiškem izvrš- nemu svetu, Skupščini SR Slovenije ter vsem re- publiškimi in zveznim poslancem, izvoljenim za Bežigradom.

Pismo objavljamo v celoti.

»Svet za gospodarstvo skupščine občine Ljub- ljana-Bežigrad je na svoji seji dne 21. marca 1968 razpravljaj med drugim tudi o zakonu o posebnem načinu poravnave nekaterih dolgov uporabnikov družbenih sredstev, to je o tzv. kliringu in o vplivu te akcije na nadaljni razvoj gospodarstva.

Izvedba kliringa bo v gospodarstvu povzročila znatne težave. Za tri mesece bo popolnoma blokiral celotno gibanje kapitalnega potenciala, ki ga pred- stavljajo terjatve in obveznosti, ki so predmet klir- inga. Sele v naslednjih šestih mesecih se bodo ta sredstva popolnoma sproščala. Tolikšna odtegni- tev kapitala iz obtoka bo imela brez dvoma daleko- sežne posledice ter bo porajala nove zadolžitve, za odpravo katerih bo treba prav kmalu zopet uvesti klirring ali kak drug administrativni ukrep.

Sredstva klirinško aktivnih organizacij in bank se bodo prelivala v klirinško pasivne organizacije in banke. To pomeni, da bodo oni, ki so finančno disciplinirani, podprli nedisciplinirane, torej bo klir- ring prizadel tiste organizacije in banke, ki poslu- jejo dobro v prid slabim. Taka podpora pa je brez dvoma v nasprotju z nameni reforme.

Izvedba kliringa bo slonela tudi na začasnem preklicu 33. b člena zakona o knjigovodstvu, ki je določal vrstni red plačil ter na uporabi vseh sred- stev gospodarske organizacije za poravnavo njenih obveznosti, izviraajočih iz kliringa. Ze samo ta dva, sicer začasna predpisa, bi ob njuni stalni uporabi dala enake rezultate, kot jih bo dal klirring, ne da bi ob tem morale likvidne organizacije kreditirati nelikvidne. Če pa bi povečali uporabo inštrumentov kompenzacije, assignacije, cesije ter akceptnega nalo- ga, bi nelikvidnost odpravili hitreje kot pa bo to do- segel klirring.

Predpisi, ki urejajo izvedbo kliringa, so sicer precizni, v svojih rezultatih in posledicah pa so le enkratni ter nikakor ne rešujejo vprašanja nelik- vidnosti v celoti in trajno.

Svet za gospodarstvo je po temeljiti razpravi o problematiki kliringa ugotovil sledeče:

— Sprejem po hitrem postopku nikakor ni pri- meren za zakon, ki je za razvoj gospodarstva tako važen kot je zakon o kliringu, posebno še, če pred- hodno ni bil v svoji končni redakciji v širši raz- pravi.

— Zakon je v nasprotju z nameni reforme, ker podpira in bonificira nedisciplinirane na račun dis- cipliniranih ter uvaža v bančni kreditni mehanizem administrativno poseganje.

— Klirring sam ne bo prinesel trajneše nelikvi- dnosti, če ga ne bodo dopolnjevali dodatni pred- pisi. Svet predlaga, da se trajno odpravi 33. b člen zakona o knjigovodstvu ter uvede vrstni red plačil po njihovi dospelosti, ne glede na vrsto obveznosti ter da se trajno dovoli uporaba vseh sredstev go- spodarskih organizacij za poravnavo njihovih dol- gov.

Jarše na prepihu

»Gradis« je hotel (mimo načrtov) razširiti gramoznico v Jaršah — Na drugi strani dolbe Sava, vas bi se znašla na polotoku — Premirje ob »zlati jami«

Začelo se je čisto iznenada sredi februarja letos. Kmetje iz Jarš ob Savi so (tako kot drugi kmetje v državi) v glavi in na papirjih že izdelali načrte kaj in kje bodo to pomlad posadili, pa tudi izračunali so že, če bo letina vsaj povprečna, koliko bodo jeseni izžrili. Prišle so ku verte. Poštar jih je prinesel. Ne bele, ampak plave. Uradno. Naj se gospodarji iz Jarš

lo nekaj sadovnjakov. Čisto razumljivo, da so kmetje iz Jarš pobesnili v svoji žalosti, ko so videli kaj nameravajo z njihovo zemljo. Pa ni šlo samo za zemljo. Tri ceste bi bile v tem primeru prerezane s 30 m globoko peskovno jamo in prebivalci vasi Jarš bi morali, kot prebivalci nekega polotoka, hoditi v Ljubljano ali 5 km naokrog v levo ali v desno. Kajti dosedanje tri ceste bi bile prerezane.

Polotok

Jarše bi bile polotok. Na desni 30 m globoka peskovna jama, dolga več kot kilometer, tak je bil načrt na levi pa je že 50 m globoka jama, breg, pod katerim se ostro zajeda Sava v samo vas in jo izpodkopa, čeprav je še pred 10 leti pod vasjo bila planota, kjer so imeli vaščani rodovitna polja in travnike v površini več 10 ha. Slabo vzdrževanje savske škarpe in savskega brega je povzročilo, da je voda z rednimi poplavami uničila plodne površine in jela ogroziti celo vas Jarše.

Kaj so prebivalci Jarš ob vsem tem govorili, občutili in storili, se niti ne da vse povedati. Pismo in z delegacijami so se obračali na najrazličnejše forume; s pritožbami, prošnjami in pretinjami. Edini, ki jim je res dal moralno oporo, je bil — v imenu občinske skupščine — bežigraski župan, ki je dejal, da se bo potegnil za vas Jarše, če imajo zakonito pravico. Ne samo zakonito pravico, ampak tudi pravico do dela in do življenja. Medtem so se vaščani trikrat zbrali na protestni sestanek in sklepali kaj bi in kako bi.

Komisija

Tretjega aprila se je na pobudo bežigraskega župana zbrala na kraju samem ob peskovni jami v Jaršah komisija, ki so jo sestavljali bežigraski župan Karel Kušar, tajnik občinske skupščine Ivan Levstek še nekaj občinskih funkcionarjev, odbornik občinske skupščine, ki zastopa vas Jarše in Tomačevo Ivan Dimnik, urbanistični svetovalec Mestnega sveta in razlagalec generalnega urbanističnega plana razvoja mesta Ljubljana inž. Janez Sluga in zastopnik gradbenega podjetja »Gradis«. Ko so prebivalci Jarš izvedeli za ta sestanek komisije, so zapustili svoje delo na poljih in prihiteli na kraj, da bi s svojimi predlogi in protesti vplivali na komisijo. Zbralo se je tako okrog 30 prebivalcev vasi Jarš, moških in žensk.

Kaj je ugotovila komisija? Najprej si je ogledala lepo obdelano ravno polje in za njim na desni lepo vas Jarše s svojimi kozolci. Nihče tega ni glasno izrazil, toda vsi vedo, da vas Jarše žive in obstojajo že nad 600 let. Na levi pa so lepo videti novi stanovanjski bloki in stolpnice v Novih Jaršah, ki so zgrajeni na zemlji, last prebivalcev starih Jarš. Torej so že nekajkrat kmetje — gospodarji stali takole v komisiji in se borili za svojo zemljo. Nemočno so se kmetje iz Jarš borili za svojo zemljo ko so ob jesenskih poplavah gledali, kako jim deroči valovi Save odplavljajo plodno zemljo in to tisto plodno zemljo, ki so jo očetje in stari očetje skozi stoletja gnijili, obdelovali in s svojimi rokami in s primitivnimi

● Kmet Frane Dimnik iz Jarš: »Zaradi povečanja peskovne jame v Jaršah bom jaz najbolj oškodovan poleg Ivana Uraniča. Vzeli mi bodo dve njivi, na katerih sem pridelal od 12 do 15.000 kg krompirja letno. Kaj to pomeni za preživljanje moje družine, kar izračunajte, če krompir izredne kvalitete lahko prodam po 80 do 90 din za kg. Ali mi more nekaj milijonov odškodnine nadomestiti zaslužek 20, 30 let, če bi se obdeloval zemljo preden ostarim?«

sredstvi tudi obvarovali pred divjo reko. Gospodarji iz Jarš so se borili za svojo zemljo tudi na levem bregu Save, kjer meni Agrokombinat Emona urediti topolove plantaže, ki bodo ali pa ne bodo. Kmetje o uspehu plantaž niso docela prepričani. Žalostno je, da se je celo pokopališče na Zalah širilo na račun kmetov iz Jarš in se še meni širiti.

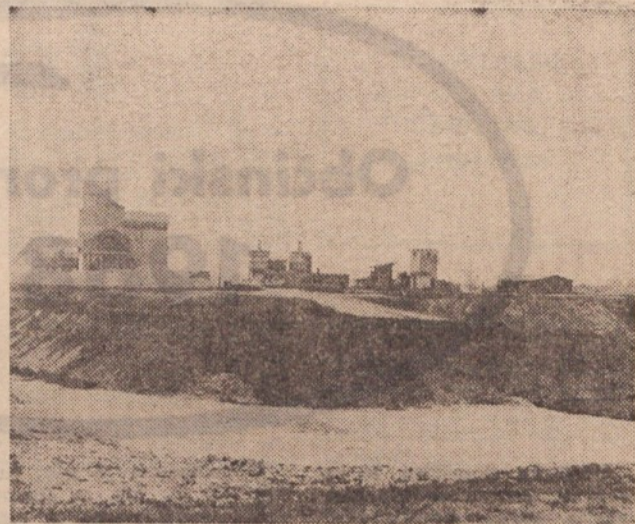
Količki

Ko pa je komisija začela z delom, je razlagalec Mestnega sveta na zemljevidu in z dokumenti v rokah dokazoval, da se pri količenju površin »Gradis« ni držal načrta, po katerem je bila izvedena nacionalizacija še v času Okrajnega ljudskega odbora v ko-

rist peskovne jame na tem področju. Ravno dve tretjini zemlje je zakoličil preveč in to v škodo kmetov iz Jarš. Zastopniki »Gradisa« so svoje delo opravičevali s tem, da so zakoličili toliko površin, kolikor menijo, da bi odkupili zemlje v interesu varnosti peskovne jame. No, strokovna bojazen odpade, kajti držati se bodo morali samo odobrenega načrta. Drugo, kar je komisija ugotovila, je to, da sedanja peskovna jama »Gradis« v Jaršah leži točno na meji med moščansko in bežigraske občine. Ta meja je bila za vaščane Jarš usodna v toliko, kjer se le ti niso zmedli za razgrnjeni generalni urbanistični načrt razvoja Ljubljane, ki je bil javno razgrnjen eno leto, potem pa je postal zakon. Vaščani Jarš so menili, da se ta plan njih ne tiče, saj »Gradiso« silo in peskovna jama leži na področju občine Moste. To je bila zmotna, kajti že polovico sedanje jame leži na področju občine Bežigrad, nadaljnji dve tretjini pa se še širita na področje Bežigrada. Proti urbanističnemu planu, ki na tem področju predvideva peskovno jamo za izkoriščanje gramozja, se torej ne da ničesar več ukreniti. Generalni urbanistični načrt razvoja Ljubljane je torej zakon.

Čeprav kmetje iz Jarš niso hoteli nič vedeti, da bi bile te površine nacionalizirane, je nacionalizacija teh površin izvršeno dejstvo, ki se prav tako ne da spremeniti. Šele po komisiji, ko so kmetje ostali sami, je nekdo iz skupine kmetov priznal, da ima odločbo o nacionalizaciji. V tem primeru ima »Gradis« vse argumente v rokah, da peskovno jamo razširi, kot to predvideva generalni urbanistični načrt: v sedanji širini do prve ceste, ki veže stare Jarše z novimi. V tem primeru bo prizadetih šest kmetov, od katerih dva zelo občutno. Podrli bodo tri kozolce. Peskovna jama pa se ne bo tako preteče približala vasi. Vaščane zdaj samo skrbi, če se bodo apetiti »Gradisa« s tem končali in če bo bežigraska občina držala besedo tudi potem, ko sedanjega župana ne bo več. Da ne bo »Gradis« uresničil načrte do tomačevskega združnega doma in 40 m v bližino hiš?

Besede bežigraskega župana zbranim prebivalcem Jarš so bile bodrilne, tako za podjetje »Gradis« kot za kmete iz Jarš. Rekel je, da razume interese in stališča enih kot drugih in da bo ob-

Gramoznica »Gradis« v Jaršah

činska skupščina skušala urediti sporno vprašanje v zadovoljstvo obeh. Ni pa rekel kako, ker verjetno v tistem trenutku na kraju samem, ko je bil pod vtisom dejstev, ki jih je ugotovil in pod vtisom besed in čustev prizadetih, še sam ni vedel kako.

Sklep komisije in sestanka je bil, da se bodo zastopniki »Gradisa« občinske skupščine in prebivalcev Jarš, sešli na skupnem sestanku v združenem domu v Tomačevem. Do takrat naj vsi premislijo vse, potrebno, da bo prišlo do dokončnega sporazuma.

»Gradis«

Kakšen sporazum želi gradbeno podjetje »Gradis«? To podjetje je odstopilo od zahtev, ki niso v skladu z generalnim urbanističnim načrtom razvoja mesta Ljubljane. »Gradis« bo dobil površine v širini sedanje peskovne jame in dolžini do prve ceste proti zahodu, to je površine, ki so nacionalizirane. S tem je »Gradis« zadoščeno. Da bi lahko čimprej in na miren način začel izkoriščati te površine v svoje namene, bo skušal prizadetim kmetom postaviti takšno odškodnino, da bodo kmetje nanjo pristali. Ker ne gre za gradbene parcele, ampak za parcele, ki bodo izkoriščene v gradbene namene (gramoz) je cena kvadratnega metra zemlje jasno mnogo nižja kot so obstoječe komercialne cene gradbenim parcelam. Podjetje »Tehnika« je kmetom v Stožicah, ki so odstopili zemljo za izkoriščanje gramozja, plačala največ 1300 S-din za kvadratni meter. Kmetje, ki so se temu uprli, po vsej verjetnosti niti toliko ne bodo dobili po sklepi sodišča. »Gradis« bo ponudil višjo ceno, tako okrog 2000 S-din, kar je popolnoma v redu. Seveda, če pa bi šlo za parcele, na katerih bi gradili bloke ali stanovanjske hiše, potem o cenah pod 8000 S-din za meter ne bi bilo govora.

Kmetje

Kakšen sporazum žele kmetje, prebivalci Jarš? — Po vsej verjetnosti bodo morali odstopiti od trnaste zahteve, da niti kvadratnega metra zemlje ne oddajo. Spoprijazniti se bodo morali z dejstvom, da nacionalizirana zemlja sploh ni več njihova. Gre zdaj samo za pametno rešitev najvišje možne odškodnine. Odškodnina je lahko različna: izražena v dinarjih za kvadratni meter zemlje, lahko tudi v zahtevi po nadomestilu zemlje neke druge, lahko pa tudi v jamstvu za zaposlitev gospodarjem, ki ostanejo brez možnosti dela ali karkoli drugega. Najbolj primitivna bi bila odločitev tistih gospodarjev, ki bi zahtevali pretirano ceno za kvadratni meter zemlje ali pa ki bi ne vzeli niti dinarja, češ, s tem bom dokazal, da sem bil proti. Tudi take primere poznamo, ko gospodarji niso hoteli vzeti odškodnine, denar je ležal v hranilnici ali na sodišču, v mnogih primerih še leži, zemlja pa je zazidana in jo

bivšim gospodarjem nihče ne more več vrniti.

Občina

Kakšen sporazum želi občinska skupščina Bežigrad? — Na vsak način, da bi podjetje »Gradis« čimprej v skladu z generalnim urbanističnim načrtom razvoja Ljubljane, ki je določil površine za izkoriščanje gramozja, začel izkoriščati s čemer ima družba koristi. Občina pa tudi želi, da bi lastniki-gospodarji iz Jarš dobili primerne odškodnine in jamstvo za svojo prihodnost. Sama odškodnina ni jamstvo za prihodnost, kajti še tako velik znesek vsak lahko zapravi v zelo kratkem času. Občina pa ne želi, da bi kdorkoli čez pet ali deset let potrkal na občinska vrata in prosil za pomoč, češ, odvzeli so mi zemljo, nimam od česa živeti sedaj, ko sem star, pomagajte!

Jamstvo

Obstoja predlog, ki ni ne odborniški amandam, niti ne predlog katerega koli foruma ali uradne institucije, ki

● Tajnik občinske skupščine Ivan Levstek: »Že nekaj let nas boli glava zaradi zemlje in videti je, ker ne znamo urediti stvari splošni in do sledno, da nas bo še bolela.«

pa bi ga bilo treba čimprej obdelati, sprožiti in uzakoniti: v primeru Jarš, če »Gradis« vzame kmetom zemljo zato, da bo izkoriščal gramoz, naj po obstoječih predpisih »Gradis« kmetom izplača odškodnino. Od vsakega kubika prodanega gramozja pa naj »Gradis« prispeva v določen občinski sklad znesek, ki ga bo občina imela rezerviranega za primer, da se kdajkoli pojavijo socialni primeri, ki jih je povzročila ali arondacija, nacionalizacija zemlje ali karkoli podobnega. Po istem načelu bi morala za prodan pesek in mivko plačevati v isti sklad tudi »Vodna skupnost«, »Agrokombinat Emona«, kmetijska zadruga, kakršnakoli gozdna uprava, gradbeno podjetje ali kdorkoli, ki bi kmetijsko zemljo ali gozd odvzel proizvajalcu, ki si s pomočjo zemlje ali gozda služi kruh. Nikakor pa ne gre, da bi se gospodarske organizacije obračale na občino samo, da bi le ta s svojo avtoriteto in oblastjo posredovala pri nacionalizaciji, arondaciji ali odvzemu, ko pa je potrebno zaščititi stare, onemogle in obubožane, pa gospodarske organizacije, ki so se okoristile, dvignejo roko in pokažejo na občino, češ-ta je dolžna pomagati. Od kod naj občina vzame denar?

LOJZE JAKOPIČ

Foto: Marjan Ciglič

● Odbornik za Tomačevo in Jarše Ivan Dimnik: »Že osem let sem odbornik občinske skupščine Bežigrad. V tem času se nenehno borim za zemljo, ki je last kmetov Male vasi, Stožic, Tomačevega, Jarš in Smartnega. To so moji volivci. Zato nastopam kot ljudski tribun. In ker sem prepričan v njihov prav in čestokrat zamerim posameznikom in v forumom, kar pa me ne gane. Ne rečem, da mi osebno moji nastopi večkrat škodijo kot koristi. Boril sem se za zemljo kmetov, na katerem so zdaj zgrajene Nove Jarše, kjer se hoče raztegniti pokopališče Zale, za zemljo kmetov na levem bregu Save, za zemljo kmetov pod vasi Tomačevo in Jarše, ki jo je odnesla Sava in sedaj za zemljo, ki jo zahteva »Gradis«.

oglasne na upravi »Gradisa«, gradbenega podjetja v Ljubljani. Ko so gospodarji prišli, da so presenečeni ugotovili, da se je »Gradis« iz mirnega sosedstva spremenil v zemlje lačenega gospodarja. Zahteval je, naj se gospodarji odpovejo, naj se v travnikom, ki do njivam in travnikom, ki jih je »Gradis« okoli svoje peskovne jame na zemljevidu zaznamoval kot svoj interes. Da bo razširil peskovno jamo v Jaršah 120 m v širino in preko 600 m v dolžino. Peskovno jamo v Jaršah ima »Gradis« že nad 15 let, ob njej pa je zgradil moderne silose z vso potrebno mehanizacijo za izkopavanje peska in mivke, za transport, pranje in sortiranje.

Presenečenje

Tisti trenutek, ko so gospodarji stali na upravi »Gradisa« pred odločitvijo da ali ne, ni bil najbolj tragičen. Saj so komaj lovili sapo od presenečenja. Jeza in obup se zajedli v kmete šele doma, ob pogledu na družino, na domačijo in ob kruti ugotovitvi, da zlasti nekaterim, če izgube njive, ne bo preostalo prav ničesar. Ta ugotovitev, pa čeprav gre le za nekaj gospodarjev (14), je tragična tembolj, ker gre za ljudi, ki so stari od 45 do 65 let, ki se torej po logiki življenja nikakor ne morejo več preusmeriti v kakšno drugo gospodarsko dejavnost z umaj kmetijstva. Gre pa tudi za preživljanje otrok, saj imajo nekateri tudi po pet mladolletnih otrok. In gre tudi za preživljanje starčkov.

Nihče takrat na upravi »Gradisa« — ne pismeno ne na besedo — ni pristal na odvzem zemlje.

Naslednje dni so na polje prišli »Gradiso« delavci in zakoličili površine po svojem apetitu. Sto dvajset metrov proti severu od sedanje roba peskovne jame, pa 600 m do združnega doma v Tomačevem proti zahodu. Količki so šli tako tesno ob hišah, da so bili komaj 40 m od prvih hiš v Jaršah, »zrezali« pa so vse kozolce in ce-

Občinski proračun 1968

Občinska skupščina je na seji 26. marca sprejela proračun občine Ljubljana-Bežigrad za leto 1968. V prejšnji številki »Zbora občanov« smo objavili predlog proračuna in obširno obrazložitev dohodkov in izdatkov. Po razpravi na zborih volivcev, se jih sveti za finance in razpravi na seji občinske skupščine, je zdaj proračun dokončno sestavljen.

Spremembe so naslednje:

DOHODKI

Brutto dohodki občine znašajo letos tri in pol milijarde st. din. od tega zneska gre 1,1 milijarde st. din temeljni izobraževalni skupnosti za financiranje šolstva in otroškega varstva, 538 milijonov st. din mestnemu svetu za financiranje skupnih mestnih zadev, občini pa ostane za razdelitev ena milijarda 897 milijonov st. dinarjev.

Iz občinskega proračuna so zdaj izločili postavko: financiranje skupnih mestnih zadev (pri dohodkih in izdatkih), zato je občinski proračun toliko nižji v primerjavi s prvotnim predlogom.

Pri dohodkih se je povečala postavka: prispevek iz skupnega dohodka občanov, ki ga plačajo tisti, ki so lani za služili več kot dva milijona Sdin. V prvotnem predlogu je bilo predvidenih iz tega vira 60 milijonov st. din, po dokončnih prijavah in odmeri tega prispevka, pa računajo, da bo dohodka 80 milijonov st. din.

Pri prometnem davku od prodaje blaga na drobno in alkoholnih pijač ter pri takšnih, so znižani dohodki občinskega proračuna za delež, ki gre mestnemu svetu za financiranje skupnih mestnih potreb in temeljni izobraževalni skupnosti za financiranje šolstva.

Med raznimi dohodki je še nova postavka: del premije za zavarovanje pred požarom in sicer 10 milijonov st. din. Ta vsota pa gre v celoti med občinskemu gasilskemu skladu.

IZDATKI

Sprememb ni veliko. Kot smo že zapisali pri dohodkih, so tudi pri izdatkih v občinskem proračunu izločili postavko: financiranje skupnih mestnih zadev. Za posamezne dejavnosti so razdelili eno milijardo 559 milijonov 900.000 st. din, tekoča proračunska rezerva pa znaša 137.315.000 st. din.

Proračun občine Ljubljana-Bežigrad za leto 1968

Vrsta dohodka	v st. dinarjih
Prispevki od osebnih dohodkov	1.177.485.000
Davki	335.490.000
Takse	87.000.000
Prispevek za uporabo mestnih zemljišč	120.000.000
Razni drugi dohodki	25.000.000
Prenesena sredstva iz l. 1967	152.240.000
Dohodki skupaj:	1.897.215.000

Naročite prvo jugoslovansko avtomobilsko revijo!

avto

V proračunu je zdaj tudi 6.400.000 st. din za financiranje izobraževanja in vzgoje. Denar bo šel za financiranje »male šole« in šole v naravi (smučarski in plavalni tečajji). To je dejavnost, ki jo temeljna izobraževalna skupnost po zakonu ni dolžna financirati, tako kot redno dejavnost šol. Poprje je bil denar za to zagotovljen v šolskem skladu, temeljna izobraževalna skupnost pa ima zdaj premalo denarja celo za financiranje osnovne dejavnosti. Za Bežigradom so mnenja, da ne kaže znižati nivoja šolanja v naši občini, zato so denar za to dodatno dejavnost letos zagotovili v občinskem proračunu. Poudarili pa so, da je to zadnjič, ker bo ljubljanska temeljna izobraževalna skupnost morala v prihodnje najti denar tudi za to dejavnost, saj so tako že storili, na primer, na Jesenicah.

Pri izdatkih za kulturno prosvetno dejavnost je določenih na novo 900.000 st. dinarjev za muzej NOB na Črnučah, za časopis »Zbor občanov« pa dodatno 500.000 st. din (zaradi večjih stroškov pri izdaji zadnje številke, ki so jo dobila vsa gospodinjstva v občini brezplačno), ali v celoti 7 milijonov st. din. Postavka za kulturno prosvetno dejavnost je torej povečana za 1.400.000 st. din (v celoti 35.700.000 st. din). Dotacije družbeno-političnim organizacijam in društvom so povečane za 2.500.000 st. din (v celoti znašajo 111.900.000 st. din) in sicer bo dobila občinska konferenca SZDL en milijon st. din več (v celoti 12 milijonov st. din), občinska gasilska zveza pa — na predlog zbora volivcev v Tomacovem — 1.500.000 st. din več za nabavo gasilskega avtomobila (v celoti 11.500.000 st. din). Znesek za negospodarske investicije je povečan od 714 milijonov st. din na 748 milijonov st. din, od povečanega zneska gre 30 milijonov st. din za ureditev podzemnih pasov ob Titovi cesti na Ježici in na Črnučah (za to gradnjo je v celoti določenih 73 milijonov st. din in sicer iz občinskega proračuna omenjenih 30 milijonov st. din, iz cestnega sklada 30 milijonov st. din in od prispevka za uporabo mestnega zemljišča 13 milijonov st. din). Za 3.200.000 st. din pa se poveča prispevek bežigradske občine za ureditev stanovanj borcev NOV (v celoti je za to določenih 47.200.000 st. din). Od zneska 748 milijonov st. din je za investicije za

DOPISUJTE

Pol milijarde st. din šole in vrtce

Ko smo v prejšnji številki njemu predlogu občinskega objavili obrazložitev k letošnjemu proračunu, se ni bil podrobno razdeljen denar, namenjen za investicije v šolstvu in otroškem varstvu. Za te investicije je v občinskem proračunu določena vsota 282 milijonov st. dinarjev, iz posojila, ki ga bo pri banki občina dobila na račun vloženega denarja ob lanskem rebalansu, pa bo na razpolago še 220 milijonov st. din, kar da skupaj 502 milijona st. dinarjev.

Predlog za razdelitev denarja je sprejel svet za prosveto, kulturo in telesno vzgojo na podlagi ugotovitev komisije, ki je obiskala vse šole in si ogledala položaj na šoli in mestu. Svet za finance se je predlagano razdelitvi v strinjali, potrdila pa jo je tudi občinska skupščina na zadnji seji. Cilji, ki so jih postavili letos pri investicijah za šolstvo in otroško varstvo, so bili predvsem naslednji: nadaljevati gradnje oziroma preureditve objektov, ki so

Lani jeseni so na prostoru za domom krajevne skupnosti »Boris Kidrič«, to je na vogalu med Križičevo in Peričevo ulico, postavili lopate za novo varstveno ustanovo. Občinska skuščina kot investitor je v proračunu za leto 1967 odobrila prvotno investicijsko vrednost 96 milijonov S din, kolikor jih je bilo po predloženi dokumentaciji prikazanih za gradnjo tega objekta. Kljub nekaterim zapletom — medtem se je po podrobnem pregledu načrtov in dokumentacije izkazalo, da bo gradnja znatno dražja: 200 milijonov S din — bo vrtec pod streho oziroma vseljiv do jeseni letos.

Z ozirom na nekatere objektivne okoliščine, ki so nastale ob sprejemanju načrtov in dokumentacije za to gradnjo, se je občinska skupščina odločila, da bo gradnjo tudi v povečanem znesku financirala, vendar končni znesek vseh stroškov ne sme preseči 200 milijonov S din, kar je veliko, čeprav je vrtec namenjen tudi dojenčkom zaradi česar je lahko dražji od drugih podobnih ustanov.

Zakaj je prišlo do 100-odstotnega povečanja prvotno predvidenih stroškov? Tako skupščina kot občinski svet za finance sta bila informirana, da gradnja ne bo stala več kot 96 milijonov S din. Kasneje,

ko je gradbeno podjetje začelo delati, se je izkazalo, da je prvotni znesek vseboval samo gradbeno delo. Pri tej gradnji so tako ali drugače soudeleženi: Stanovanjsko podjetje Bežigrad-Moste, VVZ »Mladi rod«, Savsko naselje, Občinska skupščina Ljubljana-Bežigrad, Projektivni atelje Ljubljana, arhitekti in projektantske organizacije, Društvo prijateljev mladine, gradbeni odbor krajevne skupnosti »Boris Kidrič« in komisije, ki so pripravljale program gradnje in predlagale popravke. Torej vrsta organizacij in posameznikov. Kljub temu, oziroma prav spriče tega — odgovornost se je prenašala iz enega na drugega, financiranje pa je preostalo občinski skupščini ali samo enemu, je prišlo do nepredvidene 100-odstotne podražitve.

Prav zaradi tega je občinska skupščina sedaj določila v občinskem aparatu novo delovno mesto referenta za investicije, ki bo zadolžen, da bo strokovno pregledoval projekte za občinske gradnje, ocenjeval realnost oziroma nerealnost posameznih finančnih postavk, vodil nadzor gradenj in tudi v ostalem zastopal koristi investitorja to je občinsko skupščino.

Povečani stroški za gradnjo vrtca so nastali spriče nekaterih tehničnih pomanjkljivosti v glavnem

iskati novo dvorano za šolsko telovadnico in dimnik, o katokole: nova kotlarna, ki bo večkrat žolčno razpravljalno to telovadnico in v telovadnici, ki je že več let natega veznega objekta pa je dokončno urejena.

Znesek 6 milijonov st. din je določen za adaptacijo v Dolu in opremo, bodo uporabljali za ureditev ventilacijskega sistema in v prostoru za predvideni letos določeni prihodnjih letih bodo predvideni eno manjšo telovadnico in prestavili garderobni omare iz učilnic na hodnike.

Osnovna šola »Vita Kraigherja« (v jami ob Vodovodni cesti) preurejajo že tri leta, loma z denarjem šolske amortizacije) in deloma s prispevkom občinske skupščine. Delež občinske skupščine znaša lani 20 milijonov st. dinarjev. Letos bodo oddali sanitarije, preuredili in razsvetlivali učilnice in ratorije.

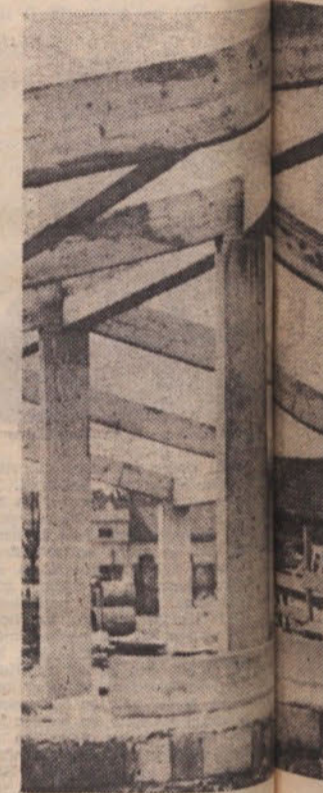
V prihodnjih letih naj bi precej slabem stanju in satežna inšpekcija je postavila vrsto zahtev, ki jih je ureditve stranskega dela objekta v učilnicah, nabavil ne-

Lani jeseni so pri osnovni šoli v Dolu začeli graditi telovadnico; občinska skupščina je za to gradnjo lani že prispevala 40 milijonov st. din. Letos naj bi telovadnico dogradili, medtem pa so se pokazale nove potrebe: zaradi dotrajnosti je letos pozamni odpovedala centralna kurjava v obstoječi šoli; tovarna JUB pa je zahtevala, da delavsko prosvetno društvo »Svoboda« izprazni prostore, ki so last tovarne in so v Dolu torej brez dvorane za kulturne prireditve. Nemalo trd oreh je tedaj videti takole: dograditi je treba telovadnico, urediti centralno kurjavo za vso šolo in po-

projektu, ker prvotni projekt ni vseboval nobene opreme in ureditve učilnic, nastopila je sprememba v izvoru ogrevalnega sistema. Občinska skupščina je ne bo več dopuščala, da bi se kaj takega dogodilo, posebno kadar nastopa kot edini plačnik, pravijo na predsedstvu občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad.

Prihodnje leto bo ljubljanska toplana zgradila vodno omrežje v Savskem selju, na katerega bodo vključili tudi šolo. Potlej

projektu, ker prvotni projekt ni vseboval nobene opreme in ureditve učilnic, nastopila je sprememba v izvoru ogrevalnega sistema. Občinska skupščina je ne bo več dopuščala, da bi se kaj takega dogodilo, posebno kadar nastopa kot edini plačnik, pravijo na predsedstvu občinske skupščine Ljubljana-Bežigrad.

NADALJ. S I. STRANI

Pred razpravo o proračunu je predsednik občinske skupščine Karel Kušar dejal, da se odborniki nekaterih volivnih enot niso udeležili zadnjega zborov volivcev. Zato so bila pojasnila, ki so jih dali drugi, zelo pomanjkljiva. Takšen odnos do svojih volivcev je obojanja vreden, je poudaril.

»Proračun je kompromis med možnostmi in potrebami za posamezne dejavnosti, vsled česar vsi uporabniki ne morejo biti zadovoljni, je dejal predsednik sveta za finance Ivo Sever. Proračun pa je le odraz politike, ki jo za sleduje občinska skupščina v določenem obdobju.«

Ko je pojasnil spremembe, ki so jih vnesli v proračun, je omenil vrsto predlogov iz zborov volivcev. Večina je bila soglasna z delitvijo prispevka za uporabo mestnega zemljišča med občino (70 odst.) in mestom (30 odst.). Povedal je, da so ponekod slabo pojasnili to delitev prispevka. Glede denarja za komunalna dela je dejal, da je predviden mnogo večji znesek, kot pa je »komunalnih dohodkov« (take za motorna vozila, prispevek za uporabo mestnih zemljišč itd.). Ti dohodki znašajo približno 185 milijonov st. din, izdatkov za komunalna dela pa je v občinskem proračunu za 272 milijonov st. din.

Glede izdatkov za občinsko upravo je pojasnil, da je strokovna uprava draga, skupščina pa je lani sklenila, da želi imeti strokovno usposobljeno občinsko upravo. Ni bilo mogoče upoštevati vseh želja zborov volivcev, ki bi morali zato odložiti investicije, predvidene v proračunu ali pa vse na novo preverjati, da bi ugotovili, kaj je boljše. Odločili smo se, da nadaljujemo že začeta dela in jih tudi dokončamo. Priporočila zborov volivcev, ki v proračunu niso zajete, pa so napotilo posameznim sve-

re, da bi se zgradili lani in sicer v Stožicah no zgradili lani. Letos urejajo okolico in denar je določen za opremo igrišča ter za nekaj opreme, ki jo vrtec še nima.

Vzgojni zavod »Janeza Levca« Zavod za vzgojo duševno nerazvitih otrok je ustanova vseh ljubljanskih občin. Svoje prostore ima na Karloški cesti, Trgu revolucije in Smartinski cesti. V stavbi na Smartinski cesti bodo letos zgradili kotlovnico in centralno kurjavo ter preuredili podstrešne prostore in sanitarije. Vsaka ljubljanska občina prispeva eno petino stroškov za ta dela in tako znaša delež Bežigrada 6.200.000 st. din.

Načrti in prispevki
V prihodnjih letih bo treba zgraditi še eno osnovno šolo, zlasti še, ko bo dograjena Soseska 7, na Ježici, kjer bo kar 10.000 novih prebivalcev. Da ne bi zavajali, bodo že letos proučili šolske okolišče, določili lokacijo za novo šolo in pričeli pripravljati načrte. Tega zneska je določeno tudi za obvezne prispevke pri gradnji novih šolskih objektov.

Proračun je kompromis med možnostmi in potrebami za posamezne dejavnosti, vsled česar vsi uporabniki ne morejo biti zadovoljni, je dejal predsednik sveta za finance Ivo Sever. Proračun pa je le odraz politike, ki jo za sleduje občinska skupščina v določenem obdobju.«

Ko je pojasnil spremembe, ki so jih vnesli v proračun, je omenil vrsto predlogov iz zborov volivcev. Večina je bila soglasna z delitvijo prispevka za uporabo mestnega zemljišča med občino (70 odst.) in mestom (30 odst.). Povedal je, da so ponekod slabo pojasnili to delitev prispevka. Glede denarja za komunalna dela je dejal, da je predviden mnogo večji znesek, kot pa je »komunalnih dohodkov« (take za motorna vozila, prispevek za uporabo mestnih zemljišč itd.). Ti dohodki znašajo približno 185 milijonov st. din, izdatkov za komunalna dela pa je v občinskem proračunu za 272 milijonov st. din.

Glede izdatkov za občinsko upravo je pojasnil, da je strokovna uprava draga, skupščina pa je lani sklenila, da želi imeti strokovno usposobljeno občinsko upravo. Ni bilo mogoče upoštevati vseh želja zborov volivcev, ki bi morali zato odložiti investicije, predvidene v proračunu ali pa vse na novo preverjati, da bi ugotovili, kaj je boljše. Odločili smo se, da nadaljujemo že začeta dela in jih tudi dokončamo. Priporočila zborov volivcev, ki v proračunu niso zajete, pa so napotilo posameznim sve-

re, da bi se zgradili lani in sicer v Stožicah no zgradili lani. Letos urejajo okolico in denar je določen za opremo igrišča ter za nekaj opreme, ki jo vrtec še nima.

Vzgojni zavod »Janeza Levca« Zavod za vzgojo duševno nerazvitih otrok je ustanova vseh ljubljanskih občin. Svoje prostore ima na Karloški cesti, Trgu revolucije in Smartinski cesti. V stavbi na Smartinski cesti bodo letos zgradili kotlovnico in centralno kurjavo ter preuredili podstrešne prostore in sanitarije. Vsaka ljubljanska občina prispeva eno petino stroškov za ta dela in tako znaša delež Bežigrada 6.200.000 st. din.

Načrti in prispevki
V prihodnjih letih bo treba zgraditi še eno osnovno šolo, zlasti še, ko bo dograjena Soseska 7, na Ježici, kjer bo kar 10.000 novih prebivalcev. Da ne bi zavajali, bodo že letos proučili šolske okolišče, določili lokacijo za novo šolo in pričeli pripravljati načrte. Tega zneska je določeno tudi za obvezne prispevke pri gradnji novih šolskih objektov.

Proračun je kompromis med možnostmi in potrebami za posamezne dejavnosti, vsled česar vsi uporabniki ne morejo biti zadovoljni, je dejal predsednik sveta za finance Ivo Sever. Proračun pa je le odraz politike, ki jo za sleduje občinska skupščina v določenem obdobju.«

Ko je pojasnil spremembe, ki so jih vnesli v proračun, je omenil vrsto predlogov iz zborov volivcev. Večina je bila soglasna z delitvijo prispevka za uporabo mestnega zemljišča med občino (70 odst.) in mestom (30 odst.). Povedal je, da so ponekod slabo pojasnili to delitev prispevka. Glede denarja za komunalna dela je dejal, da je predviden mnogo večji znesek, kot pa je »komunalnih dohodkov« (take za motorna vozila, prispevek za uporabo mestnih zemljišč itd.). Ti dohodki znašajo približno 185 milijonov st. din, izdatkov za komunalna dela pa je v občinskem proračunu za 272 milijonov st. din.

Glede izdatkov za občinsko upravo je pojasnil, da je strokovna uprava draga, skupščina pa je lani sklenila, da želi imeti strokovno usposobljeno občinsko upravo. Ni bilo mogoče upoštevati vseh želja zborov volivcev, ki bi morali zato odložiti investicije, predvidene v proračunu ali pa vse na novo preverjati, da bi ugotovili, kaj je boljše. Odločili smo se, da nadaljujemo že začeta dela in jih tudi dokončamo. Priporočila zborov volivcev, ki v proračunu niso zajete, pa so napotilo posameznim sve-

re, da bi se zgradili lani in sicer v Stožicah no zgradili lani. Letos urejajo okolico in denar je določen za opremo igrišča ter za nekaj opreme, ki jo vrtec še nima.

Vzgojni zavod »Janeza Levca« Zavod za vzgojo duševno nerazvitih otrok je ustanova vseh ljubljanskih občin. Svoje prostore ima na Karloški cesti, Trgu revolucije in Smartinski cesti. V stavbi na Smartinski cesti bodo letos zgradili kotlovnico in centralno kurjavo ter preuredili podstrešne prostore in sanitarije. Vsaka ljubljanska občina prispeva eno petino stroškov za ta dela in tako znaša delež Bežigrada 6.200.000 st. din.

Načrti in prispevki
V prihodnjih letih bo treba zgraditi še eno osnovno šolo, zlasti še, ko bo dograjena Soseska 7, na Ježici, kjer bo kar 10.000 novih prebivalcev. Da ne bi zavajali, bodo že letos proučili šolske okolišče, določili lokacijo za novo šolo in pričeli pripravljati načrte. Tega zneska je določeno tudi za obvezne prispevke pri gradnji novih šolskih objektov.

Proračun je kompromis med možnostmi in potrebami za posamezne dejavnosti, vsled česar vsi uporabniki ne morejo biti zadovoljni, je dejal predsednik sveta za finance Ivo Sever. Proračun pa je le odraz politike, ki jo za sleduje občinska skupščina v določenem obdobju.«

Ko je pojasnil spremembe, ki so jih vnesli v proračun, je omenil vrsto predlogov iz zborov volivcev. Večina je bila soglasna z delitvijo prispevka za uporabo mestnega zemljišča med občino (70 odst.) in mestom (30 odst.). Povedal je, da so ponekod slabo pojasnili to delitev prispevka. Glede denarja za komunalna dela je dejal, da je predviden mnogo večji znesek, kot pa je »komunalnih dohodkov« (take za motorna vozila, prispevek za uporabo mestnih zemljišč itd.). Ti dohodki znašajo približno 185 milijonov st. din, izdatkov za komunalna dela pa je v občinskem proračunu za 272 milijonov st. din.

Glede izdatkov za občinsko upravo je pojasnil, da je strokovna uprava draga, skupščina pa je lani sklenila, da želi imeti strokovno usposobljeno občinsko upravo. Ni bilo mogoče upoštevati vseh želja zborov volivcev, ki bi morali zato odložiti investicije, predvidene v proračunu ali pa vse na novo preverjati, da bi ugotovili, kaj je boljše. Odločili smo se, da nadaljujemo že začeta dela in jih tudi dokončamo. Priporočila zborov volivcev, ki v proračunu niso zajete, pa so napotilo posameznim sve-

re, da bi se zgradili lani in sicer v Stožicah no zgradili lani. Letos urejajo okolico in denar je določen za opremo igrišča ter za nekaj opreme, ki jo vrtec še nima.

Vzgojni zavod »Janeza Levca« Zavod za vzgojo duševno nerazvitih otrok je ustanova vseh ljubljanskih občin. Svoje prostore ima na Karloški cesti, Trgu revolucije in Smartinski cesti. V stavbi na Smartinski cesti bodo letos zgradili kotlovnico in centralno kurjavo ter preuredili podstrešne prostore in sanitarije. Vsaka ljubljanska občina prispeva eno petino stroškov za ta dela in tako znaša delež Bežigrada 6.200.000 st. din.

Načrti in prispevki
V prihodnjih letih bo treba zgraditi še eno osnovno šolo, zlasti še, ko bo dograjena Soseska 7, na Ježici, kjer bo kar 10.000 novih prebivalcev. Da ne bi zavajali, bodo že letos proučili šolske okolišče, določili lokacijo za novo šolo in pričeli pripravljati načrte. Tega zneska je določeno tudi za obvezne prispevke pri gradnji novih šolskih objektov.

Proračun je kompromis med možnostmi in potrebami za posamezne dejavnosti, vsled česar vsi uporabniki ne morejo biti zadovoljni, je dejal predsednik sveta za finance Ivo Sever. Proračun pa je le odraz politike, ki jo za sleduje občinska skupščina v določenem obdobju.«

Ko je pojasnil spremembe, ki so jih vnesli v proračun, je omenil vrsto predlogov iz zborov volivcev. Večina je bila soglasna z delitvijo prispevka za uporabo mestnega zemljišča med občino (70 odst.) in mestom (30 odst.). Povedal je, da so ponekod slabo pojasnili to delitev prispevka. Glede denarja za komunalna dela je dejal, da je predviden mnogo večji znesek, kot pa je »komunalnih dohodkov« (take za motorna vozila, prispevek za uporabo mestnih zemljišč itd.). Ti dohodki znašajo približno 185 milijonov st. din, izdatkov za komunalna dela pa je v občinskem proračunu za 272 milijonov st. din.

Glede izdatkov za občinsko upravo je pojasnil, da je strokovna uprava draga, skupščina pa je lani sklenila, da želi imeti strokovno usposobljeno občinsko upravo. Ni bilo mogoče upoštevati vseh želja zborov volivcev, ki bi morali zato odložiti investicije, predvidene v proračunu ali pa vse na novo preverjati, da bi ugotovili, kaj je boljše. Odločili smo se, da nadaljujemo že začeta dela in jih tudi dokončamo. Priporočila zborov volivcev, ki v proračunu niso zajete, pa so napotilo posameznim sve-

re, da bi se zgradili lani in sicer v Stožicah no zgradili lani. Letos urejajo okolico in denar je določen za opremo igrišča ter za nekaj opreme, ki jo vrtec še nima.

Vzgojni zavod »Janeza Levca« Zavod za vzgojo duševno nerazvitih otrok je ustanova vseh ljubljanskih občin. Svoje prostore ima na Karloški cesti, Trgu revolucije in Smartinski cesti. V stavbi na Smartinski cesti bodo letos zgradili kotlovnico in centralno kurjavo ter preuredili podstrešne prostore in sanitarije. Vsaka ljubljanska občina prispeva eno petino stroškov za ta dela in tako znaša delež Bežigrada 6.200.000 st. din.

Načrti in prispevki
V prihodnjih letih bo treba zgraditi še eno osnovno šolo, zlasti še, ko bo dograjena Soseska 7, na Ježici, kjer bo kar 10.000 novih prebivalcev. Da ne bi zavajali, bodo že letos proučili šolske okolišče, določili lokacijo za novo šolo in pričeli pripravljati načrte. Tega zneska je določeno tudi za obvezne prispevke pri gradnji novih šolskih objektov.

Proračun sprejet

tom za nadaljnje delo in za pripravo programa v prihodnjih letih.

Glede pripomb o financiranju družbeno-političnih organizacij je dejal, da bodo iste pripravile program dela in poročila, kako so denar porabili in kakšni cilji so bili s tem doseženi.

O investicijah za vrtce v krajevni skupnosti »Boris Kidrič« in telovadnico v Dolu, ki so za 100 odstotkov višje kot je bilo planirano, je dejal, da projekti niso bili preštudirani ali pa so bili zavestno dati napadni podatki, samo zato, da bi občinska skupščina projekt sprejela. Potlej so dodajali nove želje in znesek se je podvojil. Sredi gradnje ni mogoče ustaviti del pri teh objektih. Upravičeno je nastavitvi pri občini uslužbenca, ki bo bedel nad temi investicijami in odgovarjal za izvajanje, kajti če bo ta uslužbenec sposoben, bo moško prihranil veliko denarja, je zaključil Ivo Sever.

Fran Miklavčič je vprašal, kako je z načrti komunalnih del, ki jih bodo financirali z denarjem cestnega sklada in prispevka za uporabo mestnega zemljišča glede na to, da odborniki na tej seji niso dobili obrazložitve o teh gradnjah, (Opomba ured: predlog za razdelitev tega denarja smo tudi objavili v prejšnji številki »Zbora občanov«).

Predsednik Karel Kušar je pojasnil, da gre za dve sporni investiciji: vrtce v krajevni skupnosti »Boris Kidrič« in telovadnico v Dolu. Pri vrtcu gre za slabo pripravljeno dokumentacijo in ne le za podražitve, o telovadnici v Dolu pa sta bila skupščina in svet za finance slabo informirana o tem, koliko bo stala, pojavili pa so se še novi problemi glede ogrevanja šole in prostorov za kulturno dejavnost. Dokumentacija za šolo »Vita Kraigherja« je bila skrbno pripravljena in utemeljena, o skupni vsoti, potrebni za to adaptacijo, pa skupščina ni bila nikoli seznanjena.

Fran Miklavčič je predlagal, da bi o razdelitvi proračunske rezerve odločala skupščina, ne pa svet za finance. O delitvi prispevka za uporabo mestnega zemljišča med občino in mestom je menil, da je sicer prav, da gradimo predvidene objekte, pomembne za vso mesto, vpraševal pa se je, zakaj združujemo prav ta denar, ki ga ni veliko in je namenjen za majhna komunalna dela.

Predsednik Karel Kušar je pojasnil, da svet za finance poroča občinski skupščini o razdelitvi proračunske rezerve samostojna pa lahko odloča o znesku do en milijon st. din.

Odborniki so potlej ob dveh vzdržanih glasovih sprejeli letošnji občinski proračun.

Odborniki so obravnavali še proračun mestnega sveta in program investicij mestnega sveta. O obeh so poprej razpravljali zbori volivcev.

Ivo Lukežič je posredoval skupščini predlog zbora volivcev tera, da bi zmanjšali proračunsko rezervo in odborniki denar za gradnjo doma krajevne skupnosti. Proračunska rezerva v znesku 138 milijonov st. din je res videti velika, je dejal, če pa upoštevamo, da dohodki od komunalnih taks v znesku 75 milijonov st. din niso zanesker ne vemo, kaj nas čaka med letom. Če zakon odpravi komunalne takse, se bo ta-

Proračun sprejet
Ivo Sever je odgovoril tudi na vprašanje o gradnji doma krajevne skupnosti »Stadione«. Prebral je sklep zbora volivcev tega tera, da naj bi občinska skupščina v prihodnjih treh letih zagotovila po 15 milijonov st. din vsako leto za to gradnjo. Če damo takšno zagotovilo banki, je dejal, se obvezujemo, da bomo v prihodnjih letih tudi financirali nadaljnjo gradnjo; gradnja, ki bi trajala tri leta, pa je neracionalna. Zadržal se je še pri predlogu zbora volivcev, da bi zmanjšali proračunsko rezervo in odborniki denar za gradnjo doma krajevne skupnosti. Proračunska rezerva v znesku 138 milijonov st. din je res videti velika, je dejal, če pa upoštevamo, da dohodki od komunalnih taks v znesku 75 milijonov st. din niso zanesker ne vemo, kaj nas čaka med letom. Če zakon odpravi komunalne takse, se bo ta-

Proračun sprejet
Ivo Sever je odgovoril tudi na vprašanje o gradnji doma krajevne skupnosti »Stadione«. Prebral je sklep zbora volivcev tega tera, da naj bi občinska skupščina v prihodnjih treh letih zagotovila po 15 milijonov st. din vsako leto za to gradnjo. Če damo takšno zagotovilo banki, je dejal, se obvezujemo, da bomo v prihodnjih letih tudi financirali nadaljnjo gradnjo; gradnja, ki bi trajala tri leta, pa je neracionalna. Zadržal se je še pri predlogu zbora volivcev, da bi zmanjšali proračunsko rezervo in odborniki denar za gradnjo doma krajevne skupnosti. Proračunska rezerva v znesku 138 milijonov st. din je res videti velika, je dejal, če pa upoštevamo, da dohodki od komunalnih taks v znesku 75 milijonov st. din niso zanesker ne vemo, kaj nas čaka med letom. Če zakon odpravi komunalne takse, se bo ta-

MODERNE HITRE CESTE — NAD ZEMLJO

Ob javni razstavi na Magistratu, ki prikazuje načrte za reševanje najpomembnejših cestno-prometnih problemov Ljubljane

KAR VSEVPREK — Čeprav odlok mestnega sveta določa, kje je dovoljeno lepiti plakate, jih je tudi za Bežigradom največ na prepovedanih mestih. Najbolj vneti jih lepijo kar na pročelja hiš, četudi so sveže prepleškana. Lepša podoba Ljubljane jim ni dosti mar

Stanovanjski sklad za upokojevence — zmrznil?

Kakor nam je povedal predsednik občinskega odbora društva upokojevcev **Franjo Kristan**, se stvari okrog urejanja stanovanj za upokojevence — borce, še zmeraj zatikajo. Takole pravi:

Občinski odbor društva upokojevcev bi moral dobiti po predvidenem načrtu za leto 1966. 66 milijonov st. din, za 1967. leto pa 86 milijonov st. din. V resnici pa je dobil s prvo tranšo 17 milijonov st. din, z drugo 15 milijonov st. din in s tretjo 34 milijonov st. din. Vse to za leto 1966, medtem ko za 1967. leto nismo prejeli niti dinarja, našibo stare ali nove veljave!

Znano je namreč, da se pri Republiškem zavodu za socialno zavarovanje SRS zbirajo večje denarje vsote, ki so namenjene za izboljšanje stanovanjskih razmer tistih upokojevcev, ki si sami ne morejo priskrbeti primerne stanovanja. Ta denar predstavlja 4 odstotke od pokojnin in od prejemkov zaposlenih. Tako zbrani denar od pokojnin in od zaposlenih delavcev se praviloma razdeli med upokojevence in občine. Okrog 2 odstotka od tega denarja dobi tudi naš občinski odbor društva upokojevcev. S takšno delitvijo pa upokojevinci nismo zadovoljni, posebno ker vemo, da dobe predstavniki JLA in uslužbenci notranje uprave vse 4 odstotke namensko zbranega denarja. Tudi drugi upokojevinci bi morali dobiti celotni znesek za stanovanja. Posebno zato, ker je ta denar namenjen za izboljšanje stanovanjskih razmer (za popravila slabih stanovanj, dozidave ter gradnjo domov za upokojevence, nakup stanovanj itd.)

Iz denarja, ki smo ga kljub vsemu zbrali, je 19 upokojevcev dobilo po 1 stari milijon din posojila za dobo 20 let in z 1 odstotno obrestno mero. Hkrati smo s stanovanjskim podjetjem Bežigrad-Moste sklenili pogodbo, s katero je stanovanjsko podjetje dobilo brezobrestno posojilo za dobo 20 let v skupnem znesku 115 milijonov S din. Zaenkrat je podjetje sicer dobilo okrog 50 milijonov S din, upokojevinci pa 10 stanovanj (od 2 in pol sobnega do 5 garsonier), ki smo jih po prioriteten listi razdelili med najbolj potrebne

Med njimi je tudi 7 članov ZZB NOV, prav tako upokojevcev.

Tudi upokojevinci, ki so dobili iz tega denarja (4 odstotka je 2 odstotka od pokojnin!) posojila, so prav tako upokojevinci borci, s čimer v resnici rešujemo vprašanje stanovanj za borce. V prvi vrsti!

Ce bi namenski denar od pokojnin zares prihajal tako kot bi moral, potem bi bili vsi stanovanjski problemi upokojevcev in drugih kaj kmalu črtani z dnevnega reda v naši občini.

Malo nerodno ob vsem tem je dejstvo, da upokojevinci čestokrat dobe takle odgovor, kadar se potegujejo za predpisane 4 odstotke namenskega denarja za stanovanja:

»Kaj imate raje — pokojnine ali stanovanja?«

Na stanovanja, za katera so upokojevinci sklenili pogodbo s stanovanjskim podjetjem Bežigrad-Moste, in v katero bi se morali vseliti že marca, čakajo še sedaj. Čakajo tudi na odgovor stanovanjskega podjetja kako, kdaj in zakaj.

Pred kratkim so v vzhodnem atriju ljubljanskega magistrata odprli javno razstavo in z njo hkrati javno razgrnili številne načrte in študije, ki rešujejo tri najpomembnejše cestno-prometne probleme glavnega mesta Slovenije. Razstavljeno gradivo, ki so ga pripravili strokovnjaki ljubljanskega urbanističnega zavoda, obravnava, kot omenjeno, tri glavne probleme: potek bodočih hitrih cest skozi Ljubljano, rešitev tako imenovane prometne glave in pa rekonstrukcijo sedanje Prešernove ceste.

Ker se s prvim in drugim problemom — hitrimi cestami in prometno glavo — srečuje tudi bežigradska občina, naj o tem gradivu povemo kaj več.

Zakaj skozi mesto?

Mnoge občane nedvomno zanima, zakaj so urbanisti in drugi strokovnjaki zarisali trase bodočih hitrih avtomobilskih cest skozi Ljubljano, zakaj se torej niso izognili hitremu cestnemu prometu skozi mesto in ga raje usmerili na mestne robove? Številne študije so namreč pokazale, da je tudi v Ljubljani že danes zelo malo izrazito tranzitnega avtomobilskega prometa, torej takšnih voznikov, ki samo »svignejo« mimo Ljubljane (komaj 7 odstotkov). Nedvomno se bo tudi v prihodnosti promet razvijal v tej smeri, torej tako, da se bo večina voznikov, ki bodo prišli bodisi s severa, jugozahoda ali severovzhoda, vsaj za kratek čas ustavila v Ljubljani.

Sicer pa tudi v Evropi, v razvitih državah, skoraj ne najdemo večjega mesta, ki bi hitri cestni promet usmerjalo samo na periferijo. Nekaj mest je skušalo cestni promet tako reševati, toda že po nekaj letih so morali takšno usmeritev popraviti: vznikli so bolj in bolj »sililice« v mestno središče, zelo malo je bilo tistih, ki jih mesto ni prav nič zanimalo in so samo zdrveli mimo.

Zdaj pa k bodočim hitrim avtomobilskim cestam skozi Ljubljano. Kar takoj naj povemo, da moderne cestne magistrale, ki bodo omogočale

hiter cestni promet skozi mesto, ne bodo nič bolj razkosale Ljubljane kot jo je že doslej železnica. Vsa sreča, da je železnica, ki sicer mesto razkosa na več delov, v Ljubljani obdržala še razmeroma velike površine nezazidane. Tako je torej ob gorenjski, tržaški in mariborsko-zagrebski železniški progji še kar dovolj prostora, da bomo lahko v prihodnosti na teh površinah zgradili moderne ceste magistrale. Po izjavah strokovnjakov, ki so več let proučevali najugodnejše variante za bodoče hitre avtomobilske ceste skozi mesto, praktično pri gradnji teh cest ne bodo potrebna nikakršna rušenja. Morda bo treba odstraniti tu in tam kak manjši objekt, vendar so vsa predvidena rušenja tako neznatna, da jih skoraj ni vredno omenjati.

Seveda bodoče hitre ceste ne bodo speljane tik ob sedanjih železnicah, pač pa v neposredni bližini. Tako se bo cesta proti Trstu oziroma Gorici močno držala smeri tržaške železniške proge, prav isto pa velja za gorenjsko smer, ki gre delno že po teritoriju bežigradske občine. Za gorenjsko smer je samo še nejasen iztek proti Gorenjski, saj še vedno nista razčiščeni dve izmed variant bodoče hitre ceste Kranj — Ljubljana (prva varianta gre blizu sedanje ceste, torej mimo Medvod, druga pa od Kranja mimo Smlednika na Ljubljano).

Gorenjska smer pride torej v mesto od severa oziroma severozahoda, se v Klečah izogne vodovodnim napravam in razdelilni trafo-postaji in se nato približa kamniški progji, ki jo prečka v podvozu. Od tu gre cestna trasa vse do konca Parmove ceste v nivoju terena, izvenmivojska križanja pa so predvidena za Saveljsko cesto, Obvozno cesto, Djakovičevo, Drenikovo in Aleševčevo cesto. Na koncu Parmove ceste se gorenjskemu kraku pridruži primorski, od tu teče trasa naravnost proti vzhodu, približno v smeri sedanje Vilharjeve ceste naravnost proti Mostam, vse do Studenca. Tu pa se en krak odcepi proti Domžalam na štajersko smer, drugi pa v dolino pri Sostrem in mimo Dolinopoglavja skozi 400 m dolg tunel do

naselja Smarje-Sap, kjer je priključek na dolinjsko smer.

Milijarda za kilometer

Nedvomno bo najzahtevnejši del prav na območju naše občine, in sicer med Parmovo cesto in Mostami, torej blizu sedanje Vilharjeve ceste. Tu bo hitra cesta delno dvignjena na približno 5 m visoke betonske stebre, torej nad zemljo. Seveda so vse hitre ceste skozi mesto projektirane v najmanj 4 pasovih z vmesnimi zelenicami, vendar tako, da bo po potrebi štiri pasove brez težav možno razširiti v šestpasovno voznišče. Ker smo že omenili, da gradnja bodočih sodobnih avtomobilskih cest ne bo zahtevala nobenih večjih rušenj in ker so tudi geološke razmere zaradi ustreznih struktur tal kar ugodne, bodo gradbeni stroški (seveda po sedanjih cenah) še kar »normalni« računajo, da bo kilometer takšne ceste veljal približno milijardo starih dinarjev. Nekoliko dražji bo le odsek blizu sedanje Vilharjeve ceste, ki bo zgrajen na stebrih, torej nad zemljo. Povsem razumljivo je, da bodo hitre ceste omogočale resnično hiter avtomobilski promet, vsi tehnični elementi cest omogočajo najmanj hitrost do 120 km na uro.

In zdaj še nekaj o tako imenovani prometni glavi, ki mu strokovnjaki tudi pravijo prometno središče v mestnem jedru. V bistvu gre za to, da bi v mestnem središču med Titovo, Linhartovo, Topniško cesto in Masarykovo cesto oz. Trgom OF medsebojno povezali številne prometne sisteme ter prometna žarišča v Ljubljani. Študije, ki so jih pripravili strokovnjaki, so pokazale, da se je prav to središče Ljubljane med Titovo, Linhartovo, Vilharjevo in Topniško ulico dokaj počasi razvijalo prav zato, ker je bilo z drugimi prometnimi žarišči v mestu zelo slabo povezano. Skratka, prometna glava naj v bodoči Ljubljani postane nekakšen osrednji prometni vozil, ki bo povezoval železniški, avtomobilski, osebni avtomobilski in mestni avtomobilski promet ter hkrati tudi vsa središča Ljubljane.

Osrednja objekta prometne glave sta vsekakor nova ljubljanska železniška postaja in nova avtobusna postaja. Za danes je avtobusna postaja na Trgu OF ozko grlo v prometu; imamo komaj 21 postajališč, ki so zaradi pomanjkanja prostora vse preveč stisnjena, vsako širjenje je nemogoče. Tudi železniška postaja je že davno »odslužila« in jo je čas »povozila«.

Nova avtobusna postaja

Kako bosta torej čez toliko in toliko let urejena omejena objekta? Načrti predvidevajo od Masarykove ceste v smeri sedanjega podhoda pod železniškimi tiri približno 100 m širok podhod v globini približno 5 metrov. Ta podhod bo peljal od Trga OF oz. Masarykove ceste proti severu skoraj do sedanje Vilharjeve ceste. Tako se bodo lahko pešci nemoteno gibali v smeri sever-jug in obratno, kajti ves železniški in cestni promet bodo imeli »nad glavami«. V podhodu, torej pod zemljo, bodo urejene blagajne (prodaja železniških in avtobusnih vozovnic), kioski, gostinski in trgovski lokali, sanitarije izločbene vitrine, garderobe itd. Na drugi strani podhoda, torej blizu sedanje Vilharjeve ceste, bodo stali avtobusi. Tu je predvidenih kar 44 postajališč za avtobuse, seveda pa je še dovolj prostora, da število postajališč po potrebi lahko povečamo. Moderno mesto, ki bo prav tu speljana na stebrih nad zemljo, bo hkrati kot streha za avtobusna postajališča. Potniki, ki bodo prišli v Ljubljano z vlaki, bodo imeli le »dober skok« do avtobusne postaje, in tudi tisti, ki se bodo pripeljali v slovensko metropolo z avtobusi, bodo lahko takoj prestopili na vlak. Seveda bodo priključki postaje omogočali vsem avtobusom, da se takoj vključijo v sistem hitrih cest in obratno — iz vseh smeri bodo avtobusi po hitrih cestnih magistralah pripeljali prav semkaj — do ljubljanske prometne glave, na glavno avtobusno postajo.

In za konec še to: vsega, kar si lahko v atriju ljubljanskega magistrata ogledate na načrtih, prav gotovo še ne bomo uresničili jutri, prihodnje leto, do leta 1970. Nedvomno bodo marsikatero uresničitev, ki je zarisana na načrtih, doživeli šele naši otroci ali celo naši vnuki. Razstavljeno gradivo se vključuje v generalni urbanistični plan Ljubljane, ki rešuje razvoj mesta približno do leta 2000. Vsekakor pa je koristno in smotno, da smo študije in projekte, ki razrešujejo glavne prometne probleme Ljubljane, dobili pravočasno, dovolj zgodaj. Tako bomo vse probleme lahko temeljito pretehtali in se v širokih razpravah, ki bodo vključile tako javnost kot strokovne kroge, odločili res za najboljše rešitve. Sicer pa bomo s tem gradivom niti nismo tako močno prezgodnji, kajti sami smo pričeli, kako se v glavnem mestu naše republike iz leta v leto razvija cestni promet. Spomnimo se le nekaj let nazaj, ko je bila na naših cestah še pravcata »vaška« idila, danes pa je ob prometnih konicah že skoraj tako kot v velikih zahodnoevropskih mestih. In razvoj je prav gotovo ne bomo mogli zaustaviti.

Igor Prešern

BEŽIGRAJSKI TRG — Za zdaj je na prostoru, kjer je stala nekoč gostilna »Kačiča«. Boljši časi se mu obetajo šele takrat, ko bo zgrajen novi bežigradski center

Letos bodo začeli urejati glavno cesto skozi Ježico in Črnuče — Denar bo dala le občina, republika pa nič

73 milijonov za Titovo cesto

Cesta je, kolesarskih stez in pločnikov pa ni. Avtomobili morajo voziti počasi, ker je na cesti polno ovinkov, pešci in kolesarji pa lahko hodijo in vozijo po jarku. Cesta je sicer asfaltirana in kar se tega tiče sposobna za težak promet, trasirana pa je tako kot v času, ko so po njej vozili samo vprežni vozovi. To je

pravzaprav del mednarodne tranzitne ceste, ki bežigranski občini pije kri in denar, občanom pa žre živce, saj na odseku ceste I. reda med Ruskim carjem in črnuškimi mostom res nikoli ne vedo, kdaj jih bo kakšen tovarnjak pri tislil ob zid.

Kaj pravijo prebivalci Ježice? Cesta je sicer res asfal-

tirana, manjkajo pa varnostne naprave; edini prometni znaki so za omejitve hitrosti. Pešci morajo hoditi po jarkih in kar predstavljate si, če je dež in moraš hoditi po lužah in še vsak, ki pripelje mimo, te obrizga. Razen tega ni urejena kanalizacija ob cesti, in se voda sploh ne more odtekat. Veliko prometnih nesreč se zgodi na tem odseku; takih ko kakšen tovarnjak podrgne vogal hiše, ki je takorekoč na cesti, sicer res ni bilo že nekaj časa, veliko žrtev pa je med pešci, kolesarji in mopedisti, ki se avtomobilom nimajo kam umakniti. Ne pravijo zastoj temu delu — »cesta smrti«.

Druga kritična točka ceste so ovinki. Nič čudnega! Za vprežna vozila, ki so pred pol stoletja vozila po cesti, je bilo tistih nekaj ovinkov pač vseeno, zanje je bila preglednost ceste postranske važnosti, danes pa je preglednost bistvenega pomena za varen in hiter promet, še zlasti, če je tako obremenjena kot ta. Skozi ozko grlo od Ruskega carja do Črnuče se vsak dan gnete množica vozil, ki s Štajerske pripelje v Ljubljano in skozi mesto naprej proti morju. Dejstvo je, da je ta cesta ena najbolj obremenjenih v Sloveniji. Še zlasti, če upoštevamo, vsako leto večji priliv tujcev, ki s svojimi vozili zmanjšajo propustnost te ceste v sezoni.

Spet moramo spregovoriti o domačinih, ki jih ta cesta vsak dan pelje v mesto — bodisi v službo, bodisi v šolo. Razen Titove ceste in ceste v Savlje na tem koncu ni nobene druge ulice, ki bi bila asfaltirana in tako si vsak prizadeva priti ali pripeljati čimprej na asfalt, na »veliko cest«. Poletni se vsem tem pridružijo še izletniki, ki jih pot pelje k Savi na kopanje. Nič čudnega, če je teh nekaj sto metrov asfalta postalo kamen spotike in tarča občanov, ki potem stresajo svojo jezo na vse mogoče forume od občinskih do republiških — češ hočemo urejeno cesto; avtomobilisti zahtevajo pregledno cestišče, pešci urejene pločnike in kolesarji svojo kolesarsko stezo.

Ze skoraj deset let Posavci opozarjajo na vse nevarnosti, katerim so iz leta v leto bolj izpostavljeni, pač kolikor se veča promet; vendar je »smrtina cesta« ostala taka kot je bila v času vprežnih vozil in kočij, zvižugana med hišami, nepregledna in za tolikšen promet resna in nevarna ovi-

ra ter zamašek pri vstopu v Ljubljano. Jasno je, da trasa za tako mednarodno tranzitno cesto že zdavnaj ne ustreza več. Cesto bo treba prestaviti in tega se občani tudi zavedajo in se zato zavzemajo za kratkoročne rešitve, ki bi do tedaj, ko bo zgrajena nova moderna cesta, vsaj delno omogočile kolikor toliko varen in hiter promet tako za avtomobiliste kot za kolesarje in pešce. Prav zanje postaja vsak dan gostejši promet že prava mora. Od »Carja« do črnuškega mostu ni na cesti niti enega prehoda za pešce, veje in grmovje na nekaterih mestih molijo prav na cesto, zid neke hiše je pravzaprav cestna ograja, saj se tik ob njem že začne asfalt in ljudje se morajo kar naprej ozirati na vse strani in paziti od kod bo pripeljal avto in kam se mu bodo umaknili, če se mu bodo sploh lahko. Izvzeti niso niti otroci, ki so prisiljeni hoditi čez cesto v vrtec in v šolo. Ker je za Bežigradom vedno več prebivalcev in postaja ta občina skoraj tipično stanovanjska, bo postal promet vedno gostejši. Ko bodo začeli zidati veliki stanovanjski soseski S-7 in S-8, se bo število prebivalcev v kratkem času povečalo za nekaj tisoč! Hitro raste tudi rekreacijski center, vedno več je tujcev, ki gledajo ta »vzglad« neurejenosti, kot je dejal odbornik bežigradske občinske skupščine Anton Rems.

Torej, kakšne so možnosti, da se ta pereč cestno prometni vozel razreši? Po generalnem urbanističnem načrtu mesta Ljubljane, se bo ta cesta spremenila v lokalno takoj, ko bodo začeli graditi nove avtoceste in se bodo vsi prometni problemi reševali v okviru gradenj teh cest. To se pravi, da nova cesta proti Štajerski sploh ne bo šla skozi Ježico. Po generalnem urbanističnem načrtu bo nova Titova cesta potekala po stari trasi od mesta do nekdanje gostilne »Pri Aleš«. Cesta bo večpasovna in »Pri Aleš« bo semaforizirano križišče, s katerega se bo ves tranzitni promet preusmeril proti Sentažakobu in Trzinu, to je na novo obvozno cesto pod Črnučami. Od gostilne »Pri Aleš« pa bo ostala cesta taka kot je doslej. Nova trasa bo zahtevala tudi nov most čez Savo. Čez ta most

bo potekal že omenjeni odcep proti vzhodu pod Črnučami do Sentažakoba, kjer se bo priključil na zasavsko cesto oziroma na novo štajersko avtocesto. Proti zahodu pa se bo s križišča odcepila cesta proti Vižmarjem in se priključila na gorenjsko avtocesto. Rekonstrukcija Titove ceste bo potekala postopoma od centra mesta proti Ježici, tako kot pada gostota prometa. Na isti način so rekonstruirali tui Celovško cesto. Samo »cesto smrti«, to je odsek med Ruskim carjem in Črnučami, pa bodo le delno rekonstruirali, saj nima smisla vlagati večjih zneskov v razširitev ceste, ki se bo tako ali tako čez nekaj let spremenila v lokalno cesto. Sicer pa občani tega niti ne zahtevajo!

Lani je občinska skupščina v proračun namenila 20 starih milijonov dinarjev za pešpot in kolesarsko stezo, vendar so ta denar potem porabili za asfaltiranje Nemške ceste. Lani so že tudi naredili načrte za pešpot in kolesarsko stezo v Zavodu za urbanizem, vendar pa so ta predlog na republiškem inšpektoratu za promet odbili. Rekonstrukcija je namreč predvidevala pešpot in kolesarsko stezo samo na eni strani ceste, kar pa sploh ne bi bila ustrezna rešitev pri tolikšnem prometu. Komisija republiškega prometnega inšpektorata in občinska komisija, sta si marca letos skupa ogledali traso ceste. Komisija republiškega inšpektorata je predlagala, da se prejšnji načrti, ki niso bili potrjeni, popravi tako, da bo kolesarska steza na obeh straneh ceste, po možnosti pa tudi pešpot.

Kot nam je dejal inž. Miloš Polič, predsednik občinskega cestnega sklada, je republiški cestni sklad odbil vsako sodelovanje pri sofinanciranju ceste oziroma pasu za počasni promet.

»Člen št. 38 temeljnega zakona o javnih cestah namreč pravi, da ceste od prvega do tretjega reda, ki vodijo skozi naselje, vzdržuje republiški cestni sklad. Takoj, ko pa je taka cesta urejena kot mestna ulica — to se pravi, da ima pločnike in kolesarske steze — pa mora tudi vozišče vzdrževati občinski upravni organ. Torej, če občinska skupščina na tem odseku zgradi pas za počasni promet, bo po tem zakonu morala vzdrževati še cesto samo!« je še dodal inž. Miloš Polič.

Kaj bo torej letos ukrenila občinska skupščina? Občinski proračun predvideva letos za cesto skozi Ježico in Črnuče 73 milijonov starih dinarjev. Od tega je 30 milijonov rezerviranih za odkup zemljišč in dveh hiš, ki jih bo treba porušiti, ostalo pa za sama gradbena dela in stroške projekta. Vprašanje je, če bo ta vsota zadostovala in če lahko občina računa na pomoč republike?

Inž. Miloš Polič je na koncu povedal:

»Nujno je, da naredimo dva pločnika — na vsaki strani ceste vsaj meter do meter in pol široka ter obojestransko kolesarsko stezo, ta bi bila široka 1,3 metra. Vsekakor bomo skušali že letos te načrte uresničiti. Da bi pridobili prostor za pešpoti in kolesarski stezi, se mora premakniti os ceste na določenih odsekih. S tem in z rušenjem dveh hiš bi dosegli tudi mnogo večjo preglednost, na nekaterih mestih pa bi bila cesta celo širša kot je sedaj. Če izdelani projekt ne bi zavrgli (načrt, ki so ga naredili v Ljubljanskem urbanističnem zavodu), temveč bi ga samo popravili, tako da bi ustrezal zahtevam sedanjega prometa. Zadostili bi tudi pogojem, ki sta jih postavili komisiji Cestnega sklada SRS in republiškega inšpektorata za promet, ki sta skupaj z občinsko komisijo pregledali cesto in projekt«.

13 mrtvih na cestah

Pri prometnih nesrečah na bežigradskih cestah je bilo lani 13 mrtvih, 103 huje poškodovanih in 195 laže poškodovanih. Skoraj polovico nesreč je bilo na Titovi cesti. Eden najnevarnejših odsekov štajerske vpadnice je cesta skozi Ježico in Črnuče. Če pogledamo samo nesreče pešcev: zunanaj prehodov za pešce so lani na Črnučah umrli trije pešci, to je več kot na katerikoli drugi cesti v Ljubljani.

»MESAN« PROMET — Z delno rekonstrukcijo Titove ceste naj bi vsaj za silo ločili poti avtomobilov, kolesarjev in pešcev. Za varnost prometa je to ena najpomembnejših ureditev.

V Glavarjevi ulici:

GARAŽE ZASTONJ

Ceprav je letošnji 1. april že zdavnaj mimo, moramo resnici na ljubo zapisati, da so garaže v stanovanjskih blokih s hišnimi številkami 16 in 18 v Glavarjevi ulici še zmeraj zastoj. Zakaj? Uporabniki garaž namreč smatrajo, da so prostori v bloku, kjer imajo pod streho svoje avtomobile, del njihovega stanovanjskega prostora itd.

Garaže so zares v kletnih prostorih obeh blokov, ki ju je gradilo GP Grosuplje, vendar pa so bile že od vsega začetka namenjene za shrambo avtomobilov. Torej so v teh blokih stanovanja eno, garaže pa drugo, in jih nikakor ne moremo smatrati kot pritlikline, ki sodijo k stanovanjem.

Uporabniki spornih garaž v večini nočejo podpisati pogodbe s Stanovanjskim podjetjem Bežigrad-Moste, čeprav so najemnine za garaže razmeroma skromne. Za tiste, ki imajo površino 13 kv. metrov je mesečna najemna 4.700 Sdin, za večje (18 kv. m) pa 6.600 Sdin.

Spor je star dve leti. Ves ta čas so garaže zastoj. Uporabniki se namreč dve leti upirajo plačevanju najemnin za garaže. Zanimivo ob vsem tem je, da vsi stanovalci teh blokov nimajo garaž, temveč le nekateri. Tisti, ki jih nimajo, pa so takoj pripravljani plačati najemnino za garaže, če bi jih dobili... v vsakem od »prizadetih«

blokovi, kjer so stanovalci razdeljeni na dva nasprotna tabora, je po 21 stanovanj in samo po 12 garaž. Nekateri, ki uživajo ugodnost brezplačnih garaž, zdaj zahtevajo naj bi lastnik subvencioniral njihove garaže.

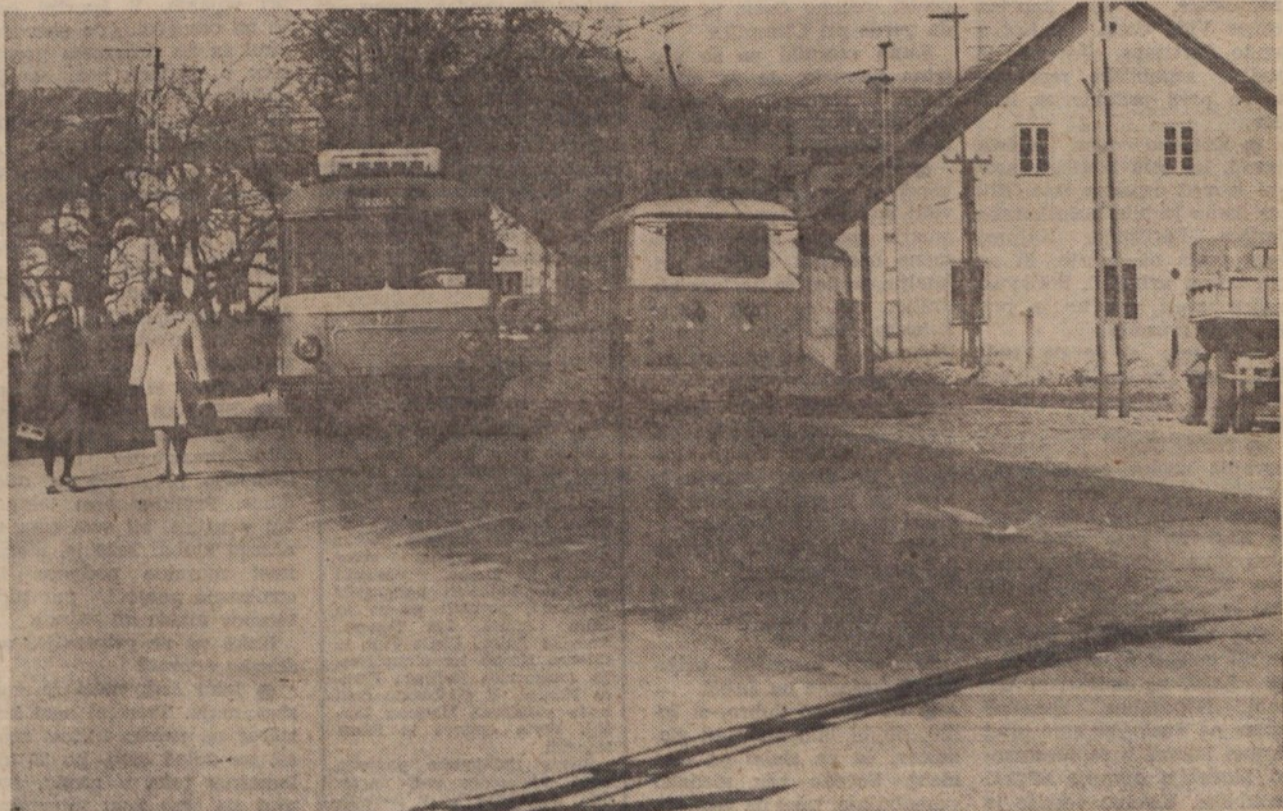
Najemnina za garaže v Zagrebu dosega tudi ceno 10.000 S din, v boksih pri nas so po 8000 S din, medtem ko so prostorne garaže v »prizadetih« blokih najdražje po 6600 din. Na stanovanjskem podjetju Bežigrad-Moste pravijo takole:

»Nova garaža velja okroglo en milijon S din. Če daste ta milijon din v banko (vezana vloga) boste samo z obrestmi lahko plačevali najemnino za garaže v Glavarjevi ulici 16 in 18!«

Po odloku Mestnega sveta, ki zadeva upravljanje hiš v družbeni lasti, ima stanovanjsko podjetje zakonsko pravico izterjati najemnino za stanovanja in garaže. Nekateri prizadeti uporabniki garaž že plačujejo najemnino, večina pa še ne.

Doklej?

Podobne primere že obravnava sodišče. Ko bodo prišle na vrsto tudi »brezplačne« garaže v Glavarjevi ulici, bomo videli, kako in kaj. Kdo bo plačal? V blokih 16 in 18 v Glavarjevi ulici čakajo na garaže ljudje, ki so takoj pripravljani pošteno plačati najemnino zanje!

PRVI OVINEK — Titova cesta pri Ruskem carju ostro zavije v desno. Do konca Črnuče je zagozdena med hiše, drevje in ograje

Rekordi so kar deževali

Matematik na atletski stezi
MILOŠ MELE (AK Olimpija)

Kaj takega zares že zlepa nismo doživeli med privrženec kolektiva v skromnem zatišju, kakršna je pač atletska vrsta Olimpije. Rekordi so v lanskih poletnih dneh deževali takorekoč drug za drugim. In ob njih se je z meteorsko naglico pojavilo na slovenskem atletskem »nebu« ime Miloša Meleta, dijaka IV. razreda gimnazije za Bežigradom. Ime, ki je s sedmimi republiški rekordi, vse tja do konkurence mlajših mladincev do članov, poskrbelo za svojevrstno presenečenje. Miloševih sedem rekordov, pa je bila tudi lepa nagrada marljivim Olimpijincem atletskim delavcem za njihovo dolgoletno delo pri vzgoji naraščajočih.

mojih osnovnih podatkih. Morda še nekaj »atletsko« obarvanih besed. S »kraljico športa« sem se prvič srečal pred štirimi leti, pod strokovnim vodstvom pa treniram pravzaprav šele dve leti. Če ste se z atletiko srečali šele pred štirimi leti, vam verjetno ne bo težko obuditi spominov na prve korake, ki so vas vodili po pešeni stezi?

Kramljane z Milošem Meletom pa odkriva še prenekatero zanimivost iz njegove kratke, vendar že nadvse uspešne tekmovalne poti.

Predstavite se, prosim, bralcem »Zbora občanov!«

Prav rad, saj se danes z vašimi bralci prvič srečujem na straneh našega lista. Star sem 18 let, visok 183 cm in težak 69 kg. Obiskujem IV. razred gimnazije za Bežigradom, po šoli pa namravam začeti s študijem matematike. Toliko torej o

Prvi dve leti nisem treniral tako, kakor bi bilo treba. Le sem pa tja sem zašel na stezo. Morda me je prav zato čakala prva preizkušnja šele naslednje poletje. Na pionirskem prvenstvu Slovenije v Trbovljah sem bil v teku na 600 metrov šesti. Toda želja za uspehi me je gnala naprej. Že pozimi l. 1965 sem treniral vsak dan in spomladi naslednjega leta me je že čakala prva lovorika. Postal sem namreč slovenski prvak za mlajše mladince v teku na 300 metrov. Tako se je torej začelo...
Prvi večji uspeh?
● Republiški rekord za mlajše mladince na 300 metrov. Bilo je to pred poldrugim letom.
Lanska tekmovalna sezona vam je navrgla serijo izrednih dosežkov v tekih na kratke proge. Kar sedemkrat se je našlo ime Miloša Meleta na listi republiških in državnih rekorderjev. Kako vam je pravzaprav sploh uspelo, da ste kar naenkrat zablesteli na domačem atletskem »nebu«?
● Vzrok je vsaj zame sila preprost. Poglejte, kje ste videli veliko tekmovalcev na 300 ali 400 metrov? Trening »štirimetrašev« zahteva obilo truda in vztrajnosti, navsezadnje pa je tudi nadvse zahteven. Zato se mnogi raje odločijo za teke na 100 ali 200 metrov. Seveda pa se moram ob svojih lanskim uspehim zahvaliti predvsem svojemu trenerju, ki se je zelo trudil ter me spodbujal, da sem redno treniral. V tem pa je tudi vsa skrivnost mojih uspehov.
Srečujemo vas na vseh kratkih progah in katera med njimi vam je po osebnem okusu najbolj po »meri«?
● Poglete, kakšno nasprotje: najraje tečem na 200 metrov, največje uspehe pa sem do danes požel na progi 400 metrov!
Potemtakem vas bomo v letošnji sezoni srečevali večjidel na tej stezi?
● Na skoraj vseh tekmovaljih bom tekel na 200 in 400 metrov ter v štafetah 4 x 100 in 4 x 400 metrov.
Sicer pa — kje vse vas bomo videli letos na domačih in tujih tekmovališčih?
● Nastopil bom skoraj na vseh republiških tekmovalnih, kam pa me bo pot vodila iz Ljubljane, tega pa vam ne morem zaupati pri svoji najboljši volji.
Rezultati, ki jih pričakujete?
● Kako neprijetno vprašanje. Pa vendar upam, da se mi bo tudi letos sreča nasmejala kot lani. Moja računica: na 200 metrov pod 22 sekundami in pod 48 sekundami na 400 metrov.
Želja je prejkone obilica, »modra« majica pa je slej ko prej najprivlačnejša, kajne?
● Res je — najprej se je treba uvrstiti v državno reprezentanco. Mnogo je imen, ki bi se želela pojaviti v

»modri« majici, saj je konkurenca vedno večja. Sicer pa, bomo videli...
Veliki tekmeči na domačih prizoriščih?
● V Sloveniji Medvešček in Homoki, v Jugoslaviji pa med mladinci Matijevič in Stefanović, med člani pa Mučič, Križan, Karasi, Osti ter Bugri in Kremer, ki sta za razred boljša od ostalih.
Kaj menite o športnem življenju v bežigradski občini?
● Poznam le razmere v atletiki, zato nekaj besed s tega športnega področja. Nasploh pa se mi zdi, da se v naši občini mladi še vse premalo ukvarjajo s športom. Res je sicer, da srečujemo množico mladih na najrazličnejših občinskih tekmovalnih, vendar pa še vedno manjka ljudi, ki bi bili pripravljeno priskočiti na pomoč, predvsem z namenom, da bi mlade spodbujali k vztrajnemu delu. Ob takšnih razmišljanjih se mi zdi, da ne bi izostali tudi dobri rezultati. Vsi vemo, da predstavlja Vzhodna Nemčija, ki ima nekaj več prebivalcev kot Jugoslavija, veselo in atletskemu svetu. To pa je brez dvoma rezultat dolgega

in organiziranega dela. V tej deželi testirajo vsako leto okoli 6 milijonov mladih ljudi vseh starosti, odkrijejo talente in jih navsezadnje navdušijo, da začnejo marljivo trenirati. Tudi pri nas ne manjka talentov, resnici na ljubo pa jih ne znamo odkriti, ko so še mladi. Fanta ali dekleta s šestnajstimi leti je namreč zelo težko pripraviti k težkemu treningu, če tega niso navajeni že poprej, ko se jim porajao v glavi najrazličnejše misli. Približno tako pa je tudi pri nas za Bežigradom...
Beseda, dve o atletskem kolektivu Olimpije?
● Se pred dvema letoma nisimo mnogo pomenili v slovenski atletiki, toda z vztrajnim in načrtnim delom smo se v enem letu povzpeli na njen vrh, mladinci pa smo postali celo državni prvaki.
Velika, do danes še neizpolnjena želja.
● Da bi se slednjic našel v članski državni reprezentanci!
Srečno, Miloš, tudi letos v olimpijskem letu!
IVAN VIRNIK

Šolske športne igre

Košarka

Na prvenstvu bežigradskih osnovnih šol v košarki je pri pionirih zmaga ekipa osnovne šole »Mirana Jarca« pred osn. š. »Maksa Pečarja«, »Danile Kumara« in »Borisa Kidriča«. Na finalnem turnirju je najprej osn. š. »Mirana Jarca« premagala osn. š. »Borisa Kidriča« 24:16, osn. š. »Maksa Pečarja« pa osn. š. »Danile Kumara« 26:22. V finalni tekmi za prvo mesto je osn. š. »Mirana Jarca« premagala osn. š. »Maksa Pečarja« 27:26, v tekmi za tretje mesto pa osn. š. »Danile Kumara« osn. š. »Borisa Kidriča« 61:24.

Za zmagovalno ekipo so igrali: Zupančič, Zerač, Kračman, Kovarčič, Zaloker, Celar, Strus, Hribernik, Tojarsu, Otrin, Dremelj in Strukej.

Za naslov prvaka se je pri pionirih pomerilo 8 ekip osnovnih šol.

Pri pionirih so se sicer prijavile 4 ekipe, nastopale pa so le igralke osn. šole »Danile Kumara«.

Najbolje uvrščene ekipe je občinska zveza za telesno kulturo, ki je vodila to tekmovalje, nagradila z žogami.

Na finalnem turnirju za naslov prvaka pri srednjih šolah so se pomerile dve ekipi gimnazije in moštvo Centra strokovnih šol. Zmaga je druga ekipa gimnazije, pred prvo ekipo in Centrom strokovnih šol. Rezultati: Gimnazija A : CSS 81:46, Gimnazija B : CSS 45:33, Gimnazija B : Gimnazija A 56:51. Za zmagovalno ekipo so igrali: Knoi, Lenardon, Vidmar, Mlakar, Rogelj, Lorbec in Fertila.

Odbojka

V finalni tekmi občinskega prvenstva v odbojki za srednje šole je ekipa JLA premagala gimnazijo 3:0 (15:7, 15:4, 15:1). Vojak so zasluženo osvojili letošnji naslov občinskega prvaka. Za zmagovalno ekipo so igrali: Petrovič, Mišević, Kržišnik, Krnič, Čopič, Petkovič, Lipnik, Kavčič in Bačančulj.

Šah

Občinska zveza prijateljev mladine je v sodelovanju z občinsko zvezo za telesno kulturo organizirala ekipno državno prvenstvo bežigradskih šol v šahu. Za tekmovalje se je prijavilo 14 ekip, od tega 3 ekipe pionirk. Nastopilo je 72 šahistov.

Tekmovalje je bilo 12. aprila v Šahovskem domu. Borbe so bile zelo izenačene. Pri starejših pionirkah je zmaga ekipa osnovne šole Danile Kumar pred ekipo osnovne šole Mirana Jarca, mlajše pionirke z osnovne šole Danile Kumar pa niso imele nasprotnic. Pri mlajših pionirjih je zmaga ekipa osnovne šole Mirana Jarca pred ekipo osnovne šole Danile Kumar, osnovne šole Borisa Kidriča, dr. Vita Kraigherja in Janja Blijaka (Šentjakob). Med starejšimi pionirji je letos bila najboljše ekipa osnovne šole Maksa Pečarja (Črnuče) pred osnovno šolo Borisa Kidriča, Franca Ravbarja (Dol) in Danile Kumar.

Vse zmagovalne ekipe so dobile prehodne pokale in spominske plakete. Mlajše in starejše pionirke z osnovne šole Danile Kumar so osvojile prehodni pokal že tretje leto zapored, zato so ga letos dobile v trajno last.

Zmagovalne ekipe se bodo udeležile tudi sektorskega prvenstva. Tekmovalje je uspešno vodil Borut Kutin.

Strelci »Tabora« prvi

Na občinskem tekmovalju v streljanju z zračno puško je zmaga ekipa SD »Tabora« z Ježice. Tekmovalje je bilo po ligaškem sistemu in se je vsaka ekipa pomerila z nasprotnikom dvakrat: na svojem strelišču in v gosteh. Ekipa je štela 10 članov. Strelci Ježice so bili prvi, brez poraza in tudi z najvišjim številom zbranih krogov.

Končni vrstni red: 1. »Tabor« Ježica (115 točk, 9500 krogov), 2. SD »Heraj Viteza Črnuče (102,68 — 9268), 3. SD »Protivonaca« (93,80 — 9380).

Najboljši rezultat posameznikov (3 krat po 10 strelj): J. Bohinc 268 krogov, Z. Dovč 259, B. Černelec 258, G. Dovč 258 (vsi »Tabora«). Osredkar 257, Lipnik 257 (oba »Protivonaca«) itd.

Stotine kilometrov

SLAVKO PREMOŽE (Partizan Dol)

Slavko Premož, 21-letni avtomehanic, zaposlen v bežigradski »Avtoobnovi«, je eden najboljših smučarjev, kar jih je zrasko v Partizanu Dol.

Kako se je začela tvoja športna kariera, smo ga vprašali.

● Hodil sem še v osnovno šolo, to je bilo 1960. leta. Jože Jerman je prinesel v šolo vabilo za tekmo pri smučarski koči. Prvi trije naj bi šli za nagrado gledat skoke v Planico. Tekmoval sem in zasedel 5. mesto. No, povem naj, da je izlet odpadel. Začel pa sem trenirati in naslednje leto sem na prvi tekmi zmaga. Več nas je začelo takrat med njimi tudi moj brat, in nisem bil najboljši pri mladincih.

Držali smo se pri vrhu: 1963. leta je naša mladinska štafeta zmaga na državnem prvenstvu v Mrkoplju, 1964. leta na Ravnah smo bil tretji, 1965. leta na Zablaku spet prvi. Potem so šli nekateri od članov naše štafete k vojakom in začeli smo s solo teki. Na državnih prvenstvih sem se uvrstil okrog 5. mesta Lani, sem bil tudi jaz pri vojaki. V športni četi so mi omogočili, da sem treniral in na državnem prvenstvu v bialonu sem osvojil naslov prvaka, na republiškem prvenstvu v solo tekih pa sem bil tretji.

Ali ti je kakšna tekma še posebej ostala v spominu?

● Veliko jih je bilo, saj skoraj nimam pregleda. Recimo, letos sem tekel v štafeti JLA; zasedli smo tretje mesto na republiškem prvenstvu, kot mladinec sem tekel za člana.

Tekmoval si tudi na tujem.

● Bil sem v Avstriji na tekmi za alpski pokal. To je bilo pravzaprav neuradno evropsko prvenstvo za mladince. Prvikrat sem tekmoval v tujini, bil sem sam iz našega kluba. Teže je, nisem imel moralne podpore in strokovne pomoči, pa tudi terenov nisem bil vajen.

Kako pa se pripravljate na zimsko sezono?

● Lani sem začel že meseca maja. Treniral sem štirikrat na teden: trikrat sem šel na dolgo turo, po 20 kilometrov teka v gozdu, enkrat pa sem imel intervalni trening — teke po 200 metrov. Oktobra sem bil na

skupnih pripravah smučarjev na Pokljuki. Ko pade sneg, potlej je že laže.

Mladinci iz Dola dosegate izvrstne rezultate, ko pa postanete člani je o vas manj slišati. Kako si razlagaš to?

● Dozdaj je bilo tako, da kdor je prišel od vojakov, je začel drugače. Člani pa bi morali več trenirati. Res je, da snežne razmere v Dolu niso ugodne, težko pa je tudi zaradi časa, saj ni mogoče pustiti službe ali vedno dobiti dopusta.

Kaj ti pomeni šport?

● Šport mi je predvsem zabava, pa tudi rekreacija. Zato pustim druge zabave, naberem pa si dobre kondicije.

Letos ste v Dolu proslavili 30-letnico smučanja v vašem kraju. Kaj bi si še posebej želel od tega jubileja?

● V Dolu smo imeli prvokrat republiško prvenstvo v klasični disciplinah. Organizacije so povsod pohvali. Pričakujem, da bomo pritegnili še več mladih tekmovalcev, predvsem iz pionirskih vrst.

Povej še, kdo so bili tvoji trenerji?

● To je bil Jože Jerman, ki je tudi tajnik našega društva, pa Vinco Kuhar in na treningih reprezentance zvezni trener Janez Pavčič.

Koš za košem

VIDA OVEN (Partizan Ježica)

izgubile tekmo. Kadarkoli se srečam z igralkami: te ekipe, se vedno prijateljsko pomenimo. Letos v Ljubljani ni bilo tako in poznalo se je tudi pri rezultatih.

Z ekipo Ježice je Vida Oven lani že peto leto zapored nastopila na republiškem prvenstvu za mladinke. V republiški ligi je za Jeseničanko Vudričev dosegla največ košev. Kaj se letos obeta tvoji ekipi, smo jo vprašali?

● Želim, da bi se čimbolje uvrstile. Le s solidnim delom bomo kaj dosegle. Ostale smo same mlade igralke. Po eni strani je to dobro, ker smo vse približno istih let, vendar manjkala nam je kakšna starejša, bolj izkušena igralka.

Kateri so tvoji vzorniki med košarkarji?

● Pri dekletih je to Mojca Mihelič zaradi njene odločne igre. Sicer pa so tu visoki centri, recimo Čosić in mlada garda pri Olimpiji.

Samo vzorniki pa so verjetno premalo, da so mladi ljudje — potem ko so se začeli ukvarjati s športom — tudi vztrajni?

● Na začetku seveda ni uspehov ter prijetnih doživetij in zaradi tega mnogi zapustijo športne vrste. Če pa začne naenkrat skupina prijateljev, potlej se že laže oddržijo. Če so tudi dober kolektiv (že spet), potlej lahko upajo tudi na uspehe.

Kaj pa šola?

● Če imam rada šport, potlej ni težav. Časa je dovolj za učenje, knjige, treninge in drugo zabavo, le treba ga je prav razporediti. Šport je le vzpodbuda.

Nisi še povedala kdo so bili tvoji trenerji?

● Ves čas Lovro Močnik, z izjemo enega leta, ko je bil pri vojaki.

Se tvoje sporočilo prijateljcem košarke na Ježici.

● Če igramo dobro, si želimo, da bi bilo čim več gledalcev, če pa slabo pa čim manj. Seveda nas gledalci vzpodbujajo, tako da vsaj občutimo, da smo na domačem igrišču.

Večer športa in glasbe

Za popularizacijo telesne kulture in športa v naši občini bo občinska zveza za telesno kulturo, ob sodelovanju občinskega komiteja ZMS, zveze kulturno prosvetnih organizacij in časopisa »Zbor občanov«, priredila večer športa in glasbe. Predstavili se bodo najboljši bežigradski športniki, povabili pa so še Mira Cerarja, Iva Daneva, Ludvika Zajca, Cirilo Pirca in Istvana Korpo ter olimpijskega zmagovalca Italijana Franca Znonosa. V glasbenem delu bodo sodelovali Marjana Deržaj, Berta Ambrož in Stane Mancini. Znana ljubljanska podjetja bodo udeležence tudi nagradila. Prireditelj bo v festivalni dvorani na prvomajskih praznikih.

Dopisujte!

PROTEST TABORNIKOV

Taborniški odred »Bičkova skala« nam je poslal pismo, ki ga objavljamo v celoti:

Osnovna naloga naše organizacije je vzgoja mladine, to se pravi, vsa tista dopolnilna vzgoja, ki je šola mladini ne more nuditi. Naši vodniki vzgajajo mladino v ljubezni do narave, vzbujajo v njih občutek patriotizma in opazovanja dogodkov okoli sebe. Ni bolj nevsiljivega in spontanega načina za študiranje evolucije in razvoja življenja v naravi in družbi, kot če v vselem razpoloženju na nedeljskem izletu v okoljskem gozdu, opazuješ naravo, boj za obstanek njenih varovancev in razvoh vseh naprednih in sposobnih članov te velike družine. Tako tudi naša organizacija doprinese k ideološki vzgoji mladine v naradni in predane patriote na veliko bolj priljuden način, kot marsikatera družbeno-politična organizacija.

Toda tega poslanstva ali tega našega entuziazma ne razumejo vsi tisti, ki niso bili nikdar povežani z naravo, zato tudi niso kdovekako naklonjeni naši organizaciji. Najhujše pa je, če se takšni ljudje na položajih vzgojiteljev mladine, ki bi morali na vsakem koraku gledati, da dobijo mladino v svoje okrilje, jo navdušijo za našo veliko stvar. Hvala jim, da morali biti, če se jim ponudi skušina entuziazma in vzgojiteljevamaterijev in jim vzame del brenam s pleč.

Pokojni Živko Lovše, ravnatelj šole »Dr. Vita Kraigherja« je razumel pomen taborniške organizacije, saj je bil tudi naš ustanovitelj. Dal nam je možnost in nam pomagal kjerkoli je mogel, saj je tudi sam v mladosti, kot skavt, preživel marsikatero nedeljo v naravi.

Toda pomoč šole se je občutno zmanjšala ob menjavi vodstva šole. Na krmilo je prišel sedanj ravnatelj, ki nas prijazno in uglajeno počasi, korak za korakom rine iz šole. Morda zato, ker mu odred »Bičkova skala« ne prinaša na leto 600.000 in več starih din dohodka, kakor mizarstva delavnica, ki nam jo je lepega poletnega dne zasedel, ko smo se vrnil s tabornjara. Opremo vredno milijon 300.000 starih din smo spravili v klubsko sobo, ki je bila namenjena za sestanke in delo v radiomaterskem, fotografem in modelarskem krožku. Tako se je začelo naše življenje in beganje od organizacije do organizacije, od šole do šole, od občinske skupščine do stanovanskega podjetja. Nikjer niso našli za nas rešitve, razen mnogo spodbudnih besed, ki pa jih nismo mogli sprejeti v klubsko sobo. Res je, dobili smo prostor v »Svobodi« Bežigrad, kjer imamo sedaj redne seje in filmske večere, toda tu smo gostje, lahko se prikažemo samo v četrtkih in še takrat nas čisto izpodrinejo druge, bolj donosne organizacije. To

Jože Frankovič spet prvak Slovenije

Na pionirskem prvenstvu Slovenije v badmintonu je bil Jože Frankovič, član Partizana Ježice, kar trikrat med zmagovalci: med posamezniki, v dvojicah skupaj s tekmovalcem Ježice Šego ter v moških dvojicah z Vidmarjevo. Šega je med posamezniki osvojil četrto mesto. Jože Frankovič je že lani osvojil vsa tri najboljša mesta.

Tekmovanje je bilo v Braslovčah, udeležilo pa se ga je več kot 50 pionirk in pionirjev. Pa je za delo 200 članske organizacije, ki želi delati in ne samo govoriti, premalo. Rabimo prostor, kjer se bodo lahko razvile naše sekcije in se bomo redno shajali, sicer nam preti cesta.

Na edino popolno razumevanje in pomoč smo naleteli pri Občinski zvezi za telesno kulturo Ljubljana-Bežigrad, ki nam je omogočila marsikatero akcijo in nas poročila vsem organizacijam, ki bi nam lahko priskrbele prostore. Toda žal zaman!

Odlučitev ravnateljstva, da postavi v našo sobico biološki kabinet je trdna, naša odlučitev, da zahtevamo prostore za naše delo pa še toliko bolj, ker bo organizacija v nasprotnem primeru propadla.

Vprašujemo vse prijatelje mladine, vse mladinske komiteje in druge družbene organizacije, kdo bo kriv za propad mladinske organizacije, ki želi delati?!

Vse za vzgojo mladine!

Smučarji IMP na četrtem mestu

Na letošnjih zimskih športnih igrah gradbenikov je sodelovala tudi močna ekipa bežigradskega podjetja IMP, ki je v ekipni razvrstitvi zasedla 4. mesto. Najboljši smučarji so bili iz podjetja »Sava« (Jesenice), pred »Gradisoma« iz Ljubljane, »Projektom« iz Kranja, ljubljanskim IMP itd.

Organizacija iger so najprej zaupali SGP »Konstruktor« iz Maribora; tekmovalci bi morali biti pri Ribniški koči na Pohorju. Vendar so ga morali — kljub vsem naporom prireditelja — zaradi slabega vremena odpovedati. Tekmovanje je bilo potlej na Voglu v organizaciji SK »Transturista« iz Škofje Loke. Udeležilo se ga je 21 ekip iz vse Slovenije.

Rezultat: slalom — članice 1. Erlah (Pionir N, mesto), 2. Pirnat (Slov. ceste), 3. Alenka Lah (IMP); člani nad 34 let: 1. Cizej (Gradis), 2. Oskar Gornik (IMP), 3. Rudi Geršak (IMP); člani nad 40 let: 1. Novak (Konstruktor Mbr), 2. Josif (Projekt Kranj), 3. Janežič (Elektroprojekt); člani do 34 let: 1. Pesjak (Gorenje jes), 2. Čop (Sava Jes.), 3. Zupan (Gradis). Tek — ženske (5 km): 1. Pajk, 2. Bregar, 3. Andrin (vse Slov. ceste); tek — moški (6 km): 1. Naglič (Projekt Kranj), 2. Lavtežar (Sava Jes.), 3. Kobentar (Sava Jes.); štafeta — moški: 1. Sava Jesenice, 2. Projekt Kranj, 3. Tehnik Škofja Loka.

J. Žižmond

Priznanja najboljšim

Občni zbor občinske zveze za telesno kulturo

»Malo je takšnih občinskih zvez, ki se lahko pohvalijo s takšnimi rezultati, kot vi. Občinska skupščina je pokazala veliko razumevanje in zaupanje do vas, vi pa ste to tudi opravičili in dokazali.« je dejal podpredsednik Zveze za telesno kulturo Slovenije Stane Lavrič na občnem zboru bežigradske občinske zveze za telesno kulturo.

Ne borimo se več z nepremagljivimi finančnimi težavami, so ugotovili zastopniki društev in klubov. Uspehi so zasluga vseh telesno vzgojnih delavcev in vseh, ki so vključeni v organizacije, rezultat podpore občinske skupščine in odbornikov, ki cenijo delo z mladino, zato jim velja zahvala.

Bežigradske družino več kot 2200 aktivnih športnikov vodi 59 vodnikov in trenerjev. Košarkarji, odbojkarji, igralci badminton, telovadci, planinci, taborniki, strelci, smučarji, atleti in balinarji, so lani dosegli vrsto uspehov. Pomembna je zlasti še razširitev dejavnosti in vključitev novih članov. Občinska zveza za telesno kulturo ni sodelovala le z društvi, temveč se je lotila še drugih akcij: izvedli so vrsto tekmovalnih šol, testirali učence in dijake v atletskih disciplinah, organizirali delavske športne igre, počitniške centre za mladino ter pomagali pri organizaciji

plavalnih in smučarskih tečajev za šolarje. V razpravi na občnem zboru je bilo največ govora o igriščih in prostorih za družabno življenje. Po udarili so, da brez družabnega življenja ni uspešnega dela v kolektivu, kjer se zbira mladina. Omenili so domove krajevnih skupnosti in premajhno pomoč terenskih organizacij pri prizadevanjih, da bi bili domovi krajevnih skupnosti le bolj dostopni tudi mladini. Predlagali so, da bi v bližini prihodnosti uredili nekakšne centralne prostore, kjer bi se zbirali vsi bežigradske športniki in telesno-vzgojni delavci. Ker je v telovadnicah premalo prostora so še predlagali, da bi morale biti telovadnice vseh bežigradske šole v prostih urah najprej na razpolago bežigradske mladini.

Na občnem zboru so tudi nagradili najboljše organizacije. Priznanje so dobili TVD Partizan Ježica, atletski klub »Olimpija« in »Savski odred« tabornikov. Ta društva še posebej odlikuje dobra organizacijska ureditev, prizadevanje članstva in vodstvo, uspešno klubsko življenje in kvalitetni športni uspehi.

Za člane novega upravnega odbora so izvolili: Jožeta Veharja, Franca Slano, Milo Rovšnikovo, Janeza Pavčiča, inž. Aleksandra Osipoviča, Slavka Milatoviča, Lovra Močnika, Franja Lesjaka in Silva Čebulja. Silvo Čebuljo bo tudi v prihodnje predsednik upravnega odbora. V nadzorni odbor pa so izvolili Filipa Štucina, Borisa Germeka in Draga Štembergerja.

AK OLIMPIJA
Prvaki Slovenije

Pretekla sezona je bila ena najuspešnejših v zgodovini atletskega kluba »Olimpija« in nemara tudi ljubljanske atletike, so poudarili na občnem zboru tega bežigradskega športnega kolektiva. Čeprav niso mogli izpolniti vseh nalog, ki so si jih zadali pred letom dni, so vseeno naredili velik korak naprej.

V zanimivi in živahni razpravi na občnem zboru je bilo govora malo govorilo nemški. Če jih vprašajo po nemško, te imajo za Nemce, katerih pa nimajo preveč radi. Ko smo povedali, da smo Jugoslovani, jim ni bila nobena žrtva odveč.

Proge za smučarske teke v Autransu so vse še skopne naredili z buldožerjem, zdaj pa pretlačili z gosničarji. Teči po takšnih stazah je res užitek. Tudi midva s Simencem sva jih »prelufala« in moram reči, da je padec na tako pripravljeno stezi skoraj nemogoč. Seveda smo si ogledali tekme tečajev, pa še tekovanje biatloncev in skoke na veliki skakalnici. V Grenobleu smo videli le tekmovalne v hitrostnem drsanju. Bili smo že malo na tesnem z devizami.

Tekmovanja v alpskih disciplinah nismo gledali, ker nismo dobili parkirnega prostora. Nekoliko nejevoljni smo se obrnili, tudi čas nas je že preganjal in že smo se peljali proti Chamonixu, na pot domov.

Nazaj grede smo šli skozi predor pod Mont Blancom, pa po dolini Aoste spet na avtomobilsko cesto. Ogledali smo si še Verono in Seveda Benetke. Teden dni zimskega križarjenja po Italiji in Franciji je bil za nami. O olimpijadi lahko rečemo, da so se prireditelji res potrudili, saj so morali napraviti vrsto novih objektov in zgraditi nove ceste. Uporabljali so najnovejšo pripomočke sodobne tehnike. Nismo pa se mogli znebiti vtisa, da jih je pri tem gigantiskem delu čas le nekoliko prehitel. Videli smo, da tudi drugje ne gre vse »po maslu«.

Doživetij s potji se bomo še dolgo spominjali. Upam, da se bo na naslednje olimpijske igre v Saporu na Japonskem le vrnil kakšen tekmovalce iz Dola ali Ihan, da ne bo treba tja hoditi »sturi« na lastne stroške. Opazili smo, da Francozi zelo

tudi o nekaterih težavah in slabostih, ki ovirajo še večji razvoj klubov. Nimajo urejenih garderob in sanitarij, precej kritike je doživelo tudi neurejeno družabno življenje. Ker atleti nimajo prostorov, v katerih bi se shajali v protsem času, se mnogi poznajo le na videz. Če bi imeli družaben prostor, kot ga imajo nogometaši, so rekli atleti, bi se lahko tudi večkrat sestali z upravo kluba in se pomenili o perečih problemih.

Osvojitev naslova absolutnega pokalnega prvaka Slovenije, je bil največji lanski uspeh atletov Olimpije. Mladinci so osvojili tudi prvo mesto na državnem prvenstvu. Med posamezniki so bili atleti in atletinje Olimpije 17-krat prvaki SRS in petkrat prvaki SFRJ, izboljšali so 13 slovenskih in 6 državnih rekordov. V slovenski reprezentanci je sodelovalo osem atletov, v državni reprezentanci pa trije.

Ti rezultati so odraz izboljšanih razmer v klubu, smotrnejšega dela z mladino (atletski krožki delujejo na šestih šolah) in dobrega sodelovanja med funkcionarji ter atleti.

Tudi vnaprej ne mislijo popustiti. Med letošnje naloge sodi dokončna organizacijska ureditev kluba, zagotoviti morajo ugodne pogoje za vadbo ter zadosti denarja, kajti le tako bodo lahko ponovili lanske uspehe. Dotacija občinske zveze za telesno kulturo Bežigrad, čeprav sorazmerno velika, ne bo pokrila vseh potreb. Zato se bodo za pomoč obrnili tudi na bežigradska in druga podjetja. Upajmo, da ne zaman.

PD Črnuče
En dinar — štirje dinarji

Na rednem letnem občnem zboru PD Črnuče, ki je bil prve dni aprila v Zadrudnem domu na Črnučah, in ki se ga je udeležilo točno 100 planinc in planincev, je bil za predsednika ponovno soglasno izvoljen dolgoletni član in predsednik tega društva Metod Lampič.

Iz poročil in razprave je bilo razvidno, da se društvo lepo razvija, saj bo leto vključilo v svoje vrste še osemstotega člana. Sprico intenzivne gradnje doma na Mali planini je nekoliko zastalo delo in vzgoja najmlajših članov društva ter mladinc in mladincev, ki so — kot je bilo posebej poudarjeno — steber vsake planinske organizacije.

Med gosti iz Domžal, Kamnika in Ljubljane je bil tudi predstavnik upravnega odbora Planinske zveze Slovenije, ki je ob tej priložnosti izročil društvu posebno častno listino. Med drugim je poudaril, da je mladina nosilec in smisel naše planinske organizacije, zato ji moramo posvečati več skrbi kot doslej.

Nalogo, ki si jo je zadal lanski občni zbor, spravi pod streho dom na Mali planini, so črnuški planinci-prostovoljci izpolnili stodostno. Naredili so pravzaprav več, kot je kdorkoli izmed njih sploh pričakoval. Dom na Mali planini stoji.

Na planino so z žičnico prepeljali 59 ton gradbenega materiala. Izkopali so 118 kub. metrov peska. Prostovoljci so opravili 4.350 delovnih ur.

»Posebej se zahvaljujemo za denar, ki ga je prispevala občinska skupščina, zveza za telesno kulturo in krajevna skupnost Črnuče. Zahvala gre tudi številnim članom PD Črnuče, ki so s svojim strokovnim in prostovoljnim delom vsak dinar štirikrat obogatili.

Za letos nas čaka, da dom uredimo do tiste stopnje, da bo za silo sposoben sprejeti planince in goste. Interna otvoritev doma — za člane PD Črnuče — bo ob dnevu republike 29. novembra letos.

Celotna vrednost planinskega doma na Mali planini znaša danes po ocenah strokovnjakov okrog 4 milijonov st. din, medtem ko dotacije niso presegle 10 milijonov st. din. Torej, iz enega dinarja smo ustvarili štiri, je končan predsednik.

V novi upravni odbor Planinskega društva Črnuče so bili izvoljeni: Metod Lampič, Miha Rode, inž. Marjan Erjavec, Franci Krašček, Franc Kregar, Ruša Bivica, Nuša Kladnik, Janez Mehle, Srečo Valentan, Ina Vrhovnik, Rajko Vavpetič, Venček Koderman, Franci Bezek, Stane Korenjak in Franci Ložar, v nadzorni odbor pa Janko Štebej, Jože Bedenk, Jože Pirnat, Franc Bezek st. in Franc Lukanc.

Partizan Črnuče
Igrišče pri šoli

Zapiramo se v ozke okvire svojega dela, premalo pa smo stihili za razširitev dejavnosti in za množičnost, je bila ena od poglavitnih ugotovitev občnega zbora TVD Partizana Črnuče. Sicerili so, da bodo več skrbi posvetili strokovnemu kadru, povežali se bodo z mladinsko organizacijo in seznanili s svojimi problemi tudi v družbeno-politične organizacije na terenu, za katere menijo, da bi se morale bolj zanimati za delo v društvu, kjer mladina preživlja svoj prosti čas.

V društvu imajo močno odbojkarško sekcijo (člani tekmujejo v I. republički ligi), treninge košarke in splošno vadbo.

Letos bodo uredili tudi garderobno hišico pri odbojkarškem igrišču, še posebej pa se zavzema jo, da bi uredili športna igrišča pri osnovni šoli. Ploščad je že urejena, zgradili pa bi radi še urejena ploščo, ki bi jo uporabljali tudi za kotkanje, pozimi pa za drsanje. Tako bi lahko pritegnili veliko mladine, saj zdaj na Črnučah ni urejenih športnih igrišč.

Na občnem zboru so posebne pohvale za požrtvovalno delo dobili člani upravnega odbora Franc Semrl, Miro Meserko in Janez Kastelic.

Za predsednika upravnega odbora TVD Partizana Črnuče so ponovno izvolili Janeza Dovjaka, tajnik bo Janez Kastelic, Blagajnik Jože Semrl, načelnika Majda Sveglj, člani pa Vilma Irman, Franc Bostič, Rudi Ban, Marjan Kumer in Božo Butala. V nadzornem odboru so Angelo Skiro, Vinko Vrbec in Miha Rode.

MOZAIK

NA OBCNEM ZBORU TVD Partizana Bežigrad so izvolili nov upravni odbor. Predsednik bo še vnaprej Drago Štemberger, podpredsednik Baldo Milohodja, načelnik An. drelj Pregelj, njegov namestnik Janez Opeka, tajnik in blagajnik Franci Slana, njegov namestnik Borivoj Repe, gospodar Tomaž Pregelj, zdravstvenik Dragica Smrke, člani pa Milan Mitrovič, Jože Pahor, Bojan Bajželj, Maja Turšič, Marko Tršar, Vlado Žižek in Marjan Stražinar.

STRELSKI DRUŽINI »TABOR« na Ježici imajo več odličnih strelcev. Glede na lanske rezultate so po pravilnikih Strelske zveze Slovenije osvojili naslednje naslove: Janez Bohinc je dobil značko mojster-strelca, Zvone Dovč in Brane Majerle — značko: odlični strelci, Anton Gorjup, Dominik Zonta, Brane Cernič, Marjan Draksler in Drago Dovč — značko: dober strelca, Boris Hvalc, Milan Grčar in Ivan Drevencšek pa so dobili značko: pionir — dober strelca.

PARTIZAN BEŽIGRAD je priredil sredi marca javno pionirsko telovadno uro. Skupina 46 pionirjev je pokazala staršem kako poteka vadbeni ura. Na koncu so najboljši pionirji nastopili še v parterju in preskoku. Starši so bili s prikazom zelo zadovoljni.

ODBOJKARJI »SAVE« iz Črnuče imajo letos takšenle razpored tekem v prvi republički ligi: na domačem igrišču se bodo pomerili 5. maja z Jesenicami, 19. maja z Izolo, 2. junija s Partizanom Celje-Gab. je in 16. junija z Mariborom. V gosteh pa bodo v spomladanskem delu prvenstva igrali s Kanalom, Triglavom (Kranj), Ljubljano in Kamnikom.

KOSARKARICE JEŽICE so začele tekovanje v republički ligi že 14. aprila. Na domačem igrišču bodo naslednje tekme: 12. maja s Slovnanom, 26. maja z Jesenicami, 16. junija s Krojcem (Škofja Loka) in 23. junija povratna tekma z ZKK Mariborom. Na tujem se bodo pomerile v spomladanskem delu prvenstva z Ilirijo, Triglavom (Kranj), Litijo in Mariborom 66.

BEŽIGRAJSKI DERBI košarkarjev v II. republički ligi — zahod bo na sporedu že 28. aprila. Na igrišču »Stadiona« se bosta pomerili domača ekipa in moštvo Partizana Ježica. Spored tekem članske ekipe »Stadiona« na domačem igrišču: 19. maja z Dornberkom, 2. junija s Sežano in 9. junija z Mostami. Na tujem bodo v spomladanskem delu prvenstva igrali še z Novim mestom, s Prulami in Triglavom v Kranju. Košarkarji Ježice bodo doma igrali 12. maja z Mostami, 2. junija z Novim mestom in 15. junija s Prulami, na tujem pa s Triglavom, Sežano in Dornberkom.

SPORTNO DRUŠTVO »KOMET«, ki ima sedež za Bežigradom, vključuje gluhe športnike iz vse Ljubljane. Lani so tekmovali kar v enajstih panogah: košarki, kolesarstvu, smučanju, kegljanju, plavanju, streljanju, nogometu, namiznem tenisu, šahu, atletiki odbojki. Nastopajo tudi mednarodni tekmovalci.

PARTIZANSKEM »S/V« SKEM ODREDU tabornikov so zaključili tečaj prve pomoči. Obiskovalo ga je 16 tabornikov. Na pobudo Glavnega odbora Rdečega križa sta ga organizirala občinski in krajevni odbor Rdečega križa, vodil pa ga je dr. Peter Belšak. Taborniki so se veliko naučili; želijo, da bi tečaj ponovili tudi za druge člane, tako da bi čim več tabornikov znalo pomagati v primeru nesreče.

OD DOLA DO GRENOBLA

Mini ekspedicija na olimpijske igre

Ker so nam vsi poskusi z različni zrebanji padli v vodo in ko se nam tudi ni posrečilo vrtniti se v kakšno uradno delegacijo za ogled olimpijskih iger, smo kar na hitro sestavili našo mini ekspedicijo, v kateri smo bili samo nekdanji smučarji-tekaci: Simenc, Tekavc in Jaz iz Dola ter Rak iz Ihan. Tekavc je vzel svoj avto, drugi trije pa smo prevzeli stroške rešitve. Dobro založen s hrano in pijačo iz domačih shramb, smo odšli na dolgo pot. Predsednik Partizana Kuhar nam je dal za potnično steklenico »domačega«; v tujini nam je prišla zelo prav.

Od Trsta naprej je vedno eden dežural z avtomobilsko karto v rokah. Vseeno pa smo lep čas vozili vzporedno z avtomobilsko cesto. Sicer smo s tem prihranili nekaj lir, izgubili pa kar nekaj ur. Namesto, da bi na savstrozadavi zavili že pri Benetkah, smo jo našli šele pred Verono.

Voznja po tej cesti je bila res pravi užitek. Čeprav smo povprečno vozili čez sto na uro, smo vendar gledali druga, še hitrejša vozila vs hrbeta; to pa nas ni preveč motilo, ker smo bili tega vajeni že iz tekmovalnj v smučarskih tekih...

Preočili smo v Novari v neki povprečni gostilni za približno 500 lir. Zjutraj smo nadaljevali pot proti Torinu. Razmišljali smo že kje bomo »prekoračile Alpe«. Med potjo smo izvedeli, da je pozimi mogoče le skozi predor pod Mont Blancom ali pa čez prelaz Montenegro, ki nam je bil iz Torina še najbližji. Mahnil smo jo kar bolj na slepo do mesta Susa. Kakšno je stanje na prelazu Montenegro ni vedel nihče točno povedati. Vseeno pa smo ga »naskočili«. Srečali

smo se s snegom; kmalu ga je bilo več kot en meter, vendar cesta je bila še vedno kopna. Posebnost na tej cesti so bili betonski tuneli zoper plazove. Nekje na sredini poti smo srečali prvega »spakčaka« s francosko registracijo. To nam je vilo novega poguma, ker smo skoraj zanesljivo vedeli, da je prišel čez prelaz. Opoldne smo bili res na vrhu, 1854 metrov visoko, kjer je tudi italijansko-francoska meja. Italijanski carinik, ki so nam takoj odprli zapornice in nam še zaklicali naj pozdravimo Nonesa. Bolj natančni pa so bili na francoski strani. Priljane nam sicer niso pregledali, zelo natančno pa so preverili naše potne liste. Ker smo imeli na avtomobilu smučarsko tekmovalno opremo, nas je eden vprašal, če smo »konkurenti«, to je po naše tekmovalci. Da smo odgovorili. Hitro so nas spustili naprej in nam seveda želeli srečno pot in čim več sreče »na tekmahe«.

Čeprav je bil naš cilj še daleč, smo bili veseli, da smo prišli čez »najvišji prelaz« in to še celo brez verig. Toda delali smo račun brez krmarja. Cesta se je začela samljivo vzpenjati, vse bolj pogosta turistična in smučarska naselja in dober meter snega so dali slutiti, da najbrž najhujše še pride. Na karti smo ugotovili, da se vzpenjamo na 2058 metrov visok prelaz Col du Lautaret. Tudi tega smo premagali. Čudili smo se, s kakšnimi stroji so čistili cesto, saj so bili ponekod do 5 metrov visoki zameti.

Se dobri dve uri vihuaste vožnje nazdol po nekakšni soteski, kjer so bili po pobočjih, primernih za smučanje, posejani novi hoteli in penzion, sem in tja pa kakšna

ČESTITAMO

Dragi bralci, zastoj bomo objavili zapise o pomembnih dogodkih v vaši družini, pri prijateljih in znancih (rojstva, poroke, obletnice, diplome itd.). Delovni kolektivi, društva in organizacije, ob delovnih jubilejih čestitajte svojim članom v našem časopisu.

Napišite nam: priimek in ime slavljenca (če je potrebno tudi: mlajši, starejši), stanovanje, kratek opis dogodka (ne pozabite datuma). Naročnik se mora obvezno podpisati in navesti svoj naslov. Sporočilo pošljite na: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41.

Ker je »Zbor občanov« bežigraskega časopisa, bo najboljše, če je slavljenec doma iz bežigraske občine ali pa če dela v bežigraskem podjetju.

Obletnice

Josipina Mlakar iz Titove ceste 170 je 15. marca praznovala 93. rojstni dan.

Frančiška Žibert iz Ulice Bratov Kunovar 2 na Ježici je 2. aprila praznovala 89. rojstni dan.

Alojzij Mihelič iz Stadijske ulice 4 je 3. marca praznoval 88. rojstni dan.

Viktor Sober iz Podmilščakove ulice 3 je 4. marca praznoval 87. rojstni dan.

Jožefa Zavašnik iz Fabianjeve ulice 15 je 18. marca praznovala 86. rojstni dan.

Marija Stare iz Posavske ulice 7 je 26. marca praznovala 85. rojstni dan.

Marija Slamberger iz Ježice je 1. aprila praznovala 85. rojstni dan.

Helena Šlemberger iz Omahnove ulice 7 je 6. aprila praznovala 85. rojstni dan.

Frančiška Štupnik iz Pieteršnikove ulice 4 je 7. aprila praznovala 85. rojstni dan.

Inž. Mile Treo iz Titove ceste 61 je 23. marca praznoval 84. rojstni dan.

Valentin Tomše iz Triglavske ulice 1 je praznoval 82. rojstni dan.

Jože Dover iz Vojkove ulice 5 je 28. marca praznoval 82. rojstni dan.

Helena Banko iz Linhartove ceste 47 je 1. aprila praznovala 82. rojstni dan.

Frančiška Jeras iz Tolstojevje ulice 4 je 2. aprila praznovala 82. rojstni dan.

Marija Vahen iz Majaronove ulice 7 je 7. aprila praznovala 82. rojstni dan.

Jera Čebulj iz Ulice bratov Čebuljev 8 je 1. marca praznovala 81. rojstni dan.

Marija Vidic iz Titove 113 je 3. marca praznovala 81. rojstni dan.

Marija Rebec iz Titove ceste 95 je 7. marca praznovala 80. rojstni dan.

Ana Vozelj iz Koroške ulice 6 je 4. aprila praznovala 80. rojstni dan.

Jožefa Romih iz Peričeve ulice 23 je 14. marca praznovala 78. rojstni dan.

Marija Tomšič iz Tolstojevje ulice 14 je 21. marca praznovala 79. rojstni dan.

Marija Pegan iz Carja Dušana ulice 14 je 28. marca praznovala 78. rojstni dan.

Franc Zalar iz Pieteršnikove ulice 27 je 22. marca praznoval 75. rojstni dan.

Jože Škafar iz Novakove ulice 5 je 12. marca praznoval 74. rojstni dan.

Andreja Švajger iz Posavske ulice 5 je 19. marca praznovala 73. rojstni dan.

Alojz Semenič iz Kolarjeve ulice 20 je 17. marca praznoval 71. rojstni dan.

Preselitev

Občinska vodstva družbeno političnih organizacij so preselili iz Parmove 33 v Parmovo 41 (I. nadstropje). Telefonskih števil niso spremenili. Občinska konferenca SZDL je v sobi 23 (telefon 310-085 in 310-567), občinski odbor Zveze združenj borcev v sobi 29 (telefon 313-251), občinska zveza za telesno kulturo v sobi 25 (telefon 312-176), občinski komite Zveze mladine v sobi 26 (telefon 310-085) in občinska zveza prijateljev mladine v sobi 27 (telefon 310-085). Tudi uredništvo »Zbora občanov« je zdaj v Parmov. 41, I. nadstropje soba 25, telefon 312-176.

Letos praznujemo petdeset let, odkar smo se Slovenci znebili tisočletnega varušta rajneke avstroogrške monarhije. Novembra 1918. leta so slovenski fantje in možje, ki so se komaj vrnili s fronte, še enkrat zgrabili za puške in jih namerili na — Nemce. In tako se je zgodilo, da je »slovenski pes« ugriznil svojega nemškega gospodarja... Po tisoč letih!

Narodnjak, pesnik in vojak Rudolf Maister je v nemškem Mariboru s peščico avstrijskih oficirjev in vojakov slovenskega rodu na lastno pobudo prevzel vojaško oblast v svoje roke. To se je zgodilo na dan mrtvih 1. novembra 1918. Ta dogodek je bil poziv vsem Slovincem, da iztrgajo iz nemških rok vse slovensko narodnostno ozemlje. Toda splet nesrečnih okoliščin, nezrelost tedanjih slovenskih politikov in voditeljev ter težernost in nezainteresiranost Srbov za »slovenske Avstrijce« je povzročil, da je doberšen del našega narodnega telesa ostal zunaj stare, pa tudi nove Slovenije in Jugoslavije. Zal!

Eden izmed okrog 2.000 še živečih prostovoljcev, ki so se borili za našo severno mejo, je bil tudi FRANJO KRISTAN, predsednik društva upokojevcem bežigraske občine in dolgoletni tajnik republiškega društva prostovoljcev za severno mejo 1918-19. Takole se spominja velikih dogodkov pred petdesetimi leti:

»Četrtega novembra sem se vrnil s fronte. Bilo mi je 18 let. Javi sem se ljubljanski Sempsterski vojašnici. Poročnik EMIL KNIFIC je prav tedaj sestavljal prvi bataljon slovenskih prostovoljcev.

»Na Koroško gremo, je bila naša zahteva in srčna želja. Toda še preden smo zares odšli — v Ljubljani so politiki na široko govorili in pozivali, naj odložimo orožje, češ da bodo zavezniki že vse tako uredili, da bo za vse prav — je prišel iz Maribora poročnik METOD RAKUSA, častnik in ena izmed desnic generala Maistra.

Prosil nas je za pomoč, češ da general v Mariboru nima dovolj vojakov, da bi zasedel tudi okolico in mejo. Pregovoril nas je. Odpeljali smo se na Stajersko in zasedli Ptuj, ki je bil tiste čase hudo nemški, še bolj pa nemškutarski.

»Dobro,« smo rekli poročniku Rakuši, »za 14 dni vam bomo pomagali, potem gremo pa na Koroško. Rakuša nas je prepričal. V Ptuj nas je vodil naš poveljnik poročnik IVAN STRUKELJ. Bilo nas je okrog 300, samih korajžnih fantov in trdnih narodnjakov. Zasedli smo Ptuj, Ormož in Središče ob Dravi. Tam smo našli anarhijo. Kradlo se je vse vprek. Metod Rakuša je medtem organiziral dve četi

Ob petdesetletnici bojev za slovenske meje

Do Podkloštra in nazaj

domačinov, Ptujčanov in okoličanov, mi pa smo odšli nazaj v Ljubljano, kjer se je takoj za tem oblikoval I. bataljon 17. pešpolka, nekaj kasneje pa se je preimenoval v ljubljanski pešpolk.

10. decembra 1918 ob 9. uri zvečer smo se odpeljali iz Ljubljane. Ob 11. uri zjutraj smo bili že v Sentjakobu v Rožu na Koroškem.

Sredi decembra je prišel med nas kurir iz Podkloštra na današnji slovensko-italijansko-avstrijski meji in prosil za pomoč. Tamkajšnji že slovenski žandarji (policaji) so bili v nevarnosti. Nemci so jim grozili, da jih bodo pobili. Naš poveljnik, stotnik MIROSLAV MARTINCIC je odredil:

»Prva četa v Podklošter!« Bil sem četovodja I. čete. Odkorakali smo v Podklošter pri Trbižu. Saj veste, to je tam na oni strani... je preletel žalosten nasmeh sivolasega sogovornika. »Pod seboj sem imel 74 mož. Stražili smo mejo, patrolirali... Petega januarja pa so nas napadli Svabi. Bilo je zgodaj zjutraj. Trije bataljoni so planili nad nas. Nobene telefonske zveze z našimi v Rožu nismo imeli. Od pete ure zjutraj do pol osmih smo se držali. Toda kaj, ko smo imeli vsak samo po štirideset patron in vsega skupaj dve strojnici. In za obe samo 2 pasova... Preden smo se predali Nemcem, smo položili pse puške, izstrelili zadnjo patrono, zlomili bajonetne... Pri pogajanjih so nam obljubili, da nas bodo takoj spustili. Toda... Odpeljali so nas na visoko zagrajeni sodniški vrh, nas prepepali in pustili zmrzovati. Kasneje so nas v trdi zimi napol zmrznjene odpeljali v Spital ob Dravi. V taborišče. Tu je bilo zaprtih tudi veliko civilistov in Srbov, ki so se brez boja na Koroškem predali Nemcem. Tako jim je naročila njihova komanda.

Delali smo načrt, kako bi pobegnili. Ko je bil že določen datum in ura, se je zgodilo. Alarm. Bili smo izdani. Komendant taborišča je vpil, da bo sleherni, ki bi poskusil pobegniti, ustreljen. Nas, vse prostovoljce — Slovence so odpeljali v neko vas pri Spitalu. Bili smo sestradani in divji. Še istega večera, ko so nam grozili z ustre-

litvijo, sem zbežal. Avstrijci so nas radi poslušali, kadar smo peli in igrali »kampl muzika« (na glavniki). Bil sem lačen kot volk, vola bi požrl! Naši fantje so igrali na glavnike v enem kotu, jaz pa sem preplezal plot v drugem. Skočil sem in se do vratu zaril v sneg. Potem sem bežal, kakor so me nesle noge. »Samo da pridem do Drave, sem razmišljal. Potem pa ob njenem toku navzdol.« Naenkrat zaslišim za seboj zasledovalce. Zarinem se v sneg. Ko so prihiteli do mene, sem zaslišal, da govore slovensko. Bili so moji fantje. Devet jih je bilo. Skupaj smo se tihotapili skozi noč. V Beljaku smo naleteli na most. Na njem je bila straža. Korakamo skozi most in pojemo znano avstrijsko pesem. Častniku sredi mostu salutiram. On odzdravi. Ko smo prišli za prvi ovinek, smo jo spet ucvrli, kolikor so nas nesle noge. Proti Brnicam pri Osojah. Ze poprej smo imeli tam svoje ljudi. Za vsak primer smo bili dogovorjeni. Na eni hiši se je pritrjeno svetlikalo za zagrnjenim oknom. Bili so naši. Gospodinja nam je skuhalo kašo. Nikdar v življenju je nisem maral, še zdaj mi smrdi. Toda še preden je prinesla žlice, jo je zmanjkalo. Pojedli smo jo kar z rokami! Gospodar nam je dal cigarete in nas navezgodaj, ob štirih zjutraj, pospremil v hrib. Bilo je 23. januarja 1918. Ob 4. uri zjutraj. Snega je bilo dobra dva metra. Tlačili smo sneg, vsako stopinjo posebej. Bl je prekrasen sončen dan. Ko smo nekako priklovarčili do vrh hriba, smo pod seboj zagledal vas s cerkvijo. Bila je Kranjska gora. Srečali smo nekoga kmeta, ki nam je dejal, da so tam spodaj Italijani. Napotili smo se po grebenu naprej. Potem smo se počasi spuščali navzdol. Na kranjsko stran. Nenadoma zagledamo častnika na belem konju in in vojake z bajoneti na »auja...« (na strel). Ko so prišli vojaki bliže, smo zaslišali, da govore po naše — slovensko.

»Fantje, nadporočnik KARL SEFMAN,« je spregovoril mož na konju. »Kar v Kranjsko goro pojdite in se zglasite na žandarmeriji.« Bila je slovenska patrolja. Oddahnili smo se in nadaljevali pot v dolino. Iz Kra-

njske gore smo se z vlakom odpeljali na Jesenice. Na kolodvoru je bilo »štacijsko poveljstvo«. Fantje so mi rekli naj najdem hrano, kakor vem in znam. Tu so nas nepričakovano prestregli naši. Stotnik Martincič mi je dejal:

»Vsakega moža krvavo potrebujem!«

»Z nami ne bo nič, smo vsega siti,« sem mu povedal, kako in kaj. Na častno besedo, da se bomo vrnili, nam je dal pet dni dopusta, pa smo se odpeljali vsak na svoj dom. Točno po petih dneh smo se spet vsi — desetorica — znašli na Jesenicah. V začetku sem bil računski podčastnik v oddelku za gospodarstvo, potem pa so me do delili k naskočni četi. Nosili smo slovenske trakove in mrtvaške glave. Čez Področje smo udarili na Celovec. 5. januarja 1919 smo ga zasedli. Vsi Celovčani so bili prepričani, da bomo tam tudi ostali. O, saj bi lahko, če... Iz Celovca smo z ljubljanskim pešpolkom odkorakali v Prekmurje. Bil sem v Murski Soboti — spet računski podčastnik.

Najhušji je bil prvi udarec pred Celovcem, potem so pa Nemci bežali, da jim nismo niti pet vieli!

Med nesrečnim plebiscitom sem bil komisar. Generala Maistra, ki je videl in spoznal kako in kaj, so poklicali na zagovor v Beograd. Ko bi bil tedaj na Koroškem, jo ne bi izgubili, ne bi se umaknili, Italijani in Aagleži, ki so bili v plebiscitni komisiji, so bili podkupljeni, zato smo izgubili Koroško. Toda, saj vse to veste. Ko bi general Maister tistikrat prevzel vso oblast, ko ne bi poslušal... bi bila danes slovenska Koroška naša... je še dejal sivolasi mož, ki se je z 18. leti boril za slovensko severno mejo — za Korolan.

DOPISUJTE V ZBOR OBČANOV

VODIČ

Kino

MLADINSKI KINO »SOČA« (Akademski kolegij, Trg VII. kongresa za Gospodarskim razstaviščem)

Predstave vsak petek, sobota, nedeljo in ponedeljek ob 15., 17. in 19.30, v nedeljah matineja ob 10. uri.

Od 26. do 29. aprila ameriški film »HAZARDER«.

Od 30. aprila do 3. maja ameriški barvni film »MOJE PESMI, MOJE SANJE«.

Od 4. do 6. maja angleški barvni film »DŽINGISKAN«.

Od 10. do 13. maja ameriški barvni film »VESELI MUŠKETIR«.

KINO CRNUCE (Zadružni dom)

Predstave ob sredah in sobotah ob 20. uri, v nedeljah ob 18. in 20. uri.

27. in 28. aprila ameriški barvni film »SINOVI KATIE ELDER«.

4. in 5. maja ameriški barvni film »CAT BALLOU«.

8. maja sovjetski film »KRSČENI MEČI«.

11. in 12. maja nemški barvni film »WINETOU IN APACIA«.

KRIŽANKA

VODORAVNO:

1. krvoločna zver iz rodu mačk, 8. mesto v južni Turčiji, 13. član občinske skupščine, 15. učitelj govorništvu, 16. škofovsko pokrovilo, 17. predlog, 18. zid, pregrada, 19. rastlina z velikimi mesnatimi listi, 20. sklep noge v boku, 22. pokrajina v Vietnamu, 23. kačji glas, sikanje, 24. čiščenje rib, odstranjevanje luskin, 26. slovenski tednik za razvedrilo, 27. najvažnejši rekvizit pri košarki, 28. hlod, odžagan kos debela, 29. enaka soglasnika, 31. skupina glasbenikov ali umetniškov, 34. pod, 35. domača vprezna žival, 37. arabska denarna enota, 38. obramba, branitev, 39. sled roke ali noge, 41. središče vrtenja, 42. livada, negovan travnik, 43. potna kaplja, 44. merilec takta v glasbi, 46. ime ukrajinskega pesnika Ševčenka, 47. bežigraskega trgovskega podjetja z lesnimi izdelki.

NAVPIČNO:

1. lomastenje, hoja skozi goščo, 2. podjetje za Bežigradom, ki izdeluje lesene predmete, 3. kroženje tekočine, 4. luknjica v koži, 5. predujem, naplačilo, 6. okrajšava za račun, 7. slovensko podjetje za zbiranje odpadnih surovin s sedežem za Bežigradom, 8. umetnost (latinsko), 9. po-

drobnost, posameznost, 10. glavno mesto Grčije, 11. ime svetovne šahovske prvakinje Gaprindašvili, 12. ime armenskega skladatelja Hačaturjana, 14. dobeseden prevod, 20. priimek predsednika občine Bežigrad, 21. ime predsednika občine Bežigrad, 24. severni jelen, 25. največja afriška reka, 27. učni pripomoček, 29. največji idealistični filozof stare Grčije, Sokratov učenec, 30. srednjeameriška država, ki s prekopom veže dva oceana, 31. simfonična pesnitev Rimskega-Korsakova, 32. večinoma nenevarna tvorba iz mišičnega tkiva, 33. večje mesto v Švici, 34. mesto v južni Italiji ob

jadranskem morju, 35. del okostja, 36. mejna reka med Poljsko in NDR, 38. zlitina bakra in kositra, 40. pripadnik germanskega naroda, 42. obvodna industrijska rastlinalina, 45. osebni zaimek.

Sestavil: L. BRADEŠKO

RESITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE STEVILKE:

VODORAVNO: 1. oporoka, 2. ekipa, 13. Beričovo, 15. Mosor, 16. čreda, 17. SD (Športno društvo), 18. Arena, 19. INSA, 20. cian, 22. Erin, 23. ni, 24. točkanje, 26. AK (Aleksej Kostjgin), 27. Dol, 28. Rea, 29. KD (Karel Destovnik), 31. hipodrom, 34. ara, 35. Sovs, 37. Reed, 38. plin, 39. Irada, 41. ak, 42. Keats, 43. Galen, 44. nevernik, 46. Alamo, 47. Termika. NAVPIČNO: 6. KE (Kardelj Edvard).

----- odreži -----

Naročilnica

Naročam »Zbor občanov«, glasilo SZDL Ljubljana — Bežigrad

Priimek in ime:

Naslov:

(podpis)

----- odreži -----

Izrežite, prilepite na dopisnico ali v pismu pošljite na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13						14		15			
16						17		18			
19						20		21		22	
23						24		25			
26						27		28			29
						30					
						31		32		33	
35	36					37		38			
39						40		41		42	
43						44		45			
46						47					